

ମହିନ୍ଦ୍ରା ହୋମିନ୍‌ଫାଇନାନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍

(ଏମ୍‌ଆର୍‌ଏଚ୍‌ଏମ୍‌ଏଲ୍)

ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେମ୍‌ଏଚ୍‌ଏମ୍‌ଏଲ୍) ଏବଂ ଆଣ୍ଟି ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ଏଏମ୍‌ଏଲ୍) ପଲିସି

ଅନୁମୋଦନକାରୀ

19 ଜାନୁୟାରୀ 2011 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ମିଟିଂରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ମିଟିଂରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି

- 15 ଅକ୍ଟୋବର 2013
- 16 ଜାନୁୟାରୀ 2018
- 18 ଏପ୍ରିଲ 2019
- 16 ଅକ୍ଟୋବର 2019
- 19 ଅକ୍ଟୋବର 2020
- 20 ଜାନୁୟାରୀ 2021

ଆପଣଙ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେୱାଲସି) ଏବଂ ଆଣ୍ଟି ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ଏଏମ୍ଏଲ୍) ପଲିସି

ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ର କେୱାଲସି ଓ ଏଏମ୍ଏଲ୍ ପଲିସି ହେଉଛି ଇଚ୍ଛାମୂଳକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନିଚ୍ଛାମୂଳକ ଭାବରେ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଜନିତ ଫୈଜଦାରୀ ମାମଲା ବିପକ୍ଷରେ ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା। କେୱାଲସି ଓ ଏଏମ୍ଏଲ୍ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍କୁ ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ର ଗ୍ରାହକ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ କାରବାରକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିବା / ଜାଣିବାରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବ ଯଦ୍ୱାରା ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଆପଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବ।

1) ସଂଜ୍ଞା

ଏହି ନିୟମାବଳୀରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସର୍ତ୍ତର ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରେ ଭାରାପିତ ହେବା ଜଣାଯିବ।

- “ଆଧାର ନମ୍ବର” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆଧାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଆଧାର (ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟତା, ଲାଭ ଓ ସେବା) ଅଧିନିୟମ 2016 ର ଧାରା 2 ର ଉପଧାରା (କ) ଅଧିନରେ ପରିଭାଷିତ ପ୍ରକାରେ ଏକ ପରିଚୟ ସଂଖ୍ୟା।
- “ଆକ୍ଟ” ଓ “ରୁଲ୍” ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଅଧିନିୟମ 2002 ର ପ୍ରତିକାର ଏବଂ ମନିଲଣ୍ଡରିଂ (ରେକର୍ଡ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ) ରୁଲ୍ସ 2005 ର ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥାକ୍ରମେ ଓ ତହିଁ ଉପରେ ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା।
- ସ୍ୱୀକୃତିକରଣ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆଧାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ଉପଧାରା (ଗ) ଅଧିନରେ ପରିଭାଷିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା।
- ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକ (ବିଓ) :

- a) ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକ ଜଣେ କମ୍ପାନୀ ଅଟନ୍ତି ସେଠାରେ ବିଓ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି (ସମୂହ) ଯିଏକି ଏକକ ଭାବରେ ବା ସାମୁଦାୟିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥାନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାୟ ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି।

ଏହି ଉପଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ :

- 1) “ମାଲିକାନା ସ୍ୱାର୍ଥ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି କମ୍ପାନୀର 25 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ସେୟାର ବା ପୁଞ୍ଜି ବା ଲାଭ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ / ମାଲିକାନା
- 2) “ନିୟନ୍ତ୍ରଣ” ମଧ୍ୟରେ ଏହା ରହିବ, ପ୍ରମୁଖ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବା ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ସେୟାରଧାରଣ କିମ୍ବା ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଅଧିକାର ବା ସେୟାରଧାରୀଙ୍କୁ ବୁଲ୍ଡି ବା ଭୋଟିଂ ବୁଲ୍ଡି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ।
- b) ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକଜଣେ ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଫାର୍ମ ଅଟନ୍ତି ସେଠାରେ ବିଓ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି (ସମୂହ) ଯିଏକି ଏକକ ଭାବରେ ବା ସାମୁଦାୟିକ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥାନ୍ତି, ପାର୍ଟନରସିପ୍ 15 ପ୍ରତିଶତ ରୁ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜି ବା ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ହୋଇଥାନ୍ତି।
- c) ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକ ଜଣେ ଅନୁଇନକର୍ତ୍ତାରେଟେଡ୍ ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ସଂସ୍ଥା ହୋଇଥିବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଓ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି (ସମୂହ) ଯିଏକି ଏକକ ଭାବରେ ବା ସାମୁଦାୟିକ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଜଣେ ବା ଏକାଧିକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ଓ ଅନୁଇନକର୍ତ୍ତାରେଟେଡ୍ ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ସଂସ୍ଥାର 15 ପ୍ରତିଶତ ରୁ ଅଧିକ ପୁଞ୍ଜି ବା ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକ୍ଦାର ହୋଇଥାନ୍ତି।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା : ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ସଂସ୍ଥା ଶବ୍ଦ ସହିତ ସୋପାଲଟି ଯେଉଁଠାରେ ଉପରୋକ୍ତ ଧାରା (ଏ), (ବି) କିମ୍ବା (ସି) ଅଧିନରେ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇନଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଓ ହେଉଛନ୍ତି ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏକି ବରିଷ୍ଠ ମ୍ୟାନେଜିଂ ଅଫିସିଆଲ୍ ପଦବୀରେ ରହିଥାନ୍ତି।

d) ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକ ଜଣେ ଟ୍ରଷ୍ଟି ହୋଇଥିବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଓଙ୍କର ପରିଚୟ ସହିତ ଏହି ଟ୍ରଷ୍ଟର ମାଲିକ, ଟ୍ରଷ୍ଟିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କର 15% ବା ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏହି ଟ୍ରଷ୍ଟ ଉପରେ ରହିଥିବ ଓ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବା ମାଲିକାନା ଶୃଙ୍ଖଳା ଜରିଆରେ ଏହି ଟ୍ରଷ୍ଟ ଉପରେ ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବେ।

- “ପ୍ରମାଣିତ କର୍ମି” – ଏମିଆରଏଟସଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରମାଣିତ କର୍ମି ପାଇବା ଅର୍ଥ ଆଧାର ନମ୍ବରର ପ୍ରମାଣର କର୍ମି ତୁଳନା କରିବା ଯେଉଁଠାରେ ଅଫଲାଇନ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ବୈଧ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଳ ସହିତ ଉପାଦିତ ହେବ ଏବଂ ଆଇନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏମିଆରଏଟସଫଏଲ୍ ର ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାହା ରେକର୍ଡ ହେବ।

ବୈଦେଶିକ ବିନିମୟ ପରିଚାଳନା (ଜମା) ନିୟମାବଳୀ, 2016 {ଏଫଏମଏ 5 (R) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଅଣ-ରେସିଡେଣ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ (ଏନଆରଆଇ) ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅରିଜିନ୍ (ପିଆଇଓ) କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିକଳ୍ପ ଭାବରେ, ମୂଳ ପ୍ରମାଣିତ କର୍ମି, ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରେ:

- ଭାରତରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଅନୁସୂଚିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କର ବିଦେଶୀ ଶାଖାର ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ,
- ବିଦେଶୀ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ଶାଖା ଯାହା ସହିତ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପର୍କ ଅଛି,
- ବିଦେଶରେ ନୋଟାରୀ ପବ୍ଲିକ୍,
- କୋର୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍,
- ବିଚାରପତି,
- ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଅଣ-ବାସିନ୍ଦା ରହୁଛନ୍ତି ସେହି ଦେଶରେ ଭାରତୀୟ ଦୂତାବାସ / କନସୁଲେଟ୍ ଜେନେରାଲ୍

- "ସେକ୍ସୁଆଲ୍ କେଝାଇସି ରେକର୍ଡ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି" (ସିକେଝାଇସିଆର) ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଡିଜିଟାଲ୍ ଆକାରରେ କେଝାଇସି ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ, ସଂରକ୍ଷଣ, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ନିୟମ 2 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସଂସ୍ଥା ।
- "ନିୟୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ" ଅର୍ଥାତ୍ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କିମ୍ବା ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପିଏମଏଲ୍ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମର ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକଗୁଡ଼ିକର ସାମଗ୍ରିକ ଅନୁପାଳନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏମିଆରଏଟସଫଏଲ୍ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, "ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ" ଏବଂ "ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ" ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ରହିବ

- “ଡିଜିଟାଲ୍ କେଝାଇସି” ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଲାଇଭ୍ ଫଟୋ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ବୈଧ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଆଧାରର ପ୍ରମାଣ, ଯେଉଁଠାରେ ଅଫଲାଇନ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେହି ସ୍ଥାନର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ଦ୍ରାଘିମା ସହିତ ଯେଉଁଠାରେ ଲାଇଭ୍ ଫଟୋ ଉଠାଯାଉଛି ଆଇନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏମିଆରଏଟସଫଏଲ୍ ର ଜଣେ ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ
- ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଅଧିନିୟମ, 2000 (21 ର 2000) ର ଧାରା (2) ର ଉପ-ଧାରା (ପି) ରେ ଏହାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରି “ଡିଜିଟାଲ୍ ସ୍ଥାପନ”ର ସମାନ ଅର୍ଥ ରହିବ।
- “ସମାନ ଇ-ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ଏକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସହିତ ସମାନ, ଯାହା ଏହାର ବୈଧ ଡିଜିଟାଲ୍ ସ୍ଥାପନ ସହିତ ପ୍ରଦାନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା (ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିୟମ 9) ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଡିଜିଟାଲ୍ ଲକର ଆକାରକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି। ଡିଜିଟାଲ୍ ଲକର ସୁବିଧା ଯୋଗାଉଥିବା ମଧ୍ୟସ୍ଥିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚନା ଧାରଣ) ନିୟମ, 2016

- “ଆପଣଙ୍କର କ୍ଲ୍ୟାସ୍‌କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେମିଟି) ପରିଚୟପ୍ରଦାନକାରୀ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କେମିଟି ରେକର୍ଡ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା କୋଡ୍
- “ଅଣ-ଲାଭ ସଂଗଠନ”(ଏନପିଓ) ଅର୍ଥ ଯେ କୌଣସି ସଂସ୍ଥା କିମ୍ବା ସଂଗଠନ ଯାହା ସୋସାଇଟି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଅଧିନିୟମ, 1860 କିମ୍ବା ଏକ ସମାନ ରାଜ୍ୟ ଆଇନ କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 2013 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ କମ୍ପାନୀ ଭାବରେ ଏକ ଗ୍ରନ୍ଥ କିମ୍ବା ସୋସାଇଟି ଭାବରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଛି

“ଅଫିସିଆଲ୍ ବୈଧ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍” (ଓଭିଡି) ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପାସପୋର୍ଟ, ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ, ଆଧାର ନମ୍ବରର ପ୍ରମାଣ, ଭାରତର ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଭୋଟର ପରିଚୟ ପତ୍ର, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ଏନଆରଇଜିଏ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାକିରୀ କାର୍ଡ ଏବଂ ଜାତୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ରେଜିଷ୍ଟର କିମ୍ବା ନାମ ଏବଂ ଠିକଣାର ବିବରଣୀ ଧାରଣ କରିଥିବା ଚିଠି।

- a. ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକ ଓଭିଡି ଭାବରେ ଆଧାର ନମ୍ବରର ଅଧିକାରର ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ସେ ଏହାକୁ ଯୁନିକ୍ ଆଇଡେଣ୍ଟିଫିକେସନ୍ ଅଥରିଟି ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଫର୍ମରେ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ।
- b. ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଓଭିଡି ଠିକଣା ଅପଡେଟ୍ ହୋଇନଥାଏ, ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ବା ଏହାର ସମାନ ଇ-ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ଠିକଣାର ପ୍ରମାଣର ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଓଭିଡି ବୋଲି ଧରାଯିବ: -
  - i. ୟୁଟିଲିଟି ବିଲ୍ ଯାହା କୌଣସି ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ଦୁଇ ମାସରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ (ବିଦ୍ୟୁତ୍, ଟେଲିଫୋନ୍, ପୋଷ୍ଟ ପେଡ୍ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ପାଇପ୍ ଗ୍ୟାସ୍, ଖାଚର ବିଲ୍);
  - ii. ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଟ୍ୟାକ୍ସ ରସିଦ୍;
  - iii. ସରକାରୀ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ପବ୍ଲିକ୍ ସେକ୍ଟର ଅଫିସରଟେକିଂ ଦ୍ୱାରା ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପେନ୍ସନ୍ କିମ୍ବା ପରିବାର ପେନ୍ସନ୍ ଦେୟ ଅର୍ଡର (ପିପିଓ), ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ଠିକଣା ଥାଏ;
  - iv. ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ବିଧାନସଭା କିମ୍ବା ନିୟମାବଳୀ ସଂସ୍ଥା, ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଚାଲିକାଭୁକ୍ତ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତିଦାତାଙ୍କଠାରୁ ଆବାସ ଆବଣ୍ଟନ ପତ୍ର ଏବଂ ସରକାରୀ ଆବାସ ବଣ୍ଟନ କରୁଥିବା ନିୟୁତ୍ତିଦାତାଙ୍କ ସହିତ ଛୁଟି ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଚୁକ୍ତିନାମା;
- c. ଗ୍ରାହକ ଉପରୋକ୍ତ ‘ବି’ ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦଲିଲ ଦାଖଲ କରିବାର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଠିକଣା ସହିତ ଓଭିଡି ଦାଖଲ କରିବେ |
- d. ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ନାଗରିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଓଭିଡି ଠିକଣାର ବିବରଣୀ ଧାରଣ କରେ ନାହିଁ, ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଦେଶିକ ପ୍ରାଧିକାରଣର ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଦଲିଲ ଏବଂ ଭାରତରେ ବୈଦେଶିକ ଦୂତାବାସ କିମ୍ବା ମିଶନ୍ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଚିଠି ଠିକଣାର ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା: ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ଏକ ଦଲିଲକୁ ଓଭିଡି ବୋଲି ଧରାଯିବ, ଯଦି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ପରେ ନାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସେ, ଯଦି ଏହା ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ଗେଜେଟ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିବାହ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ, ଯାହା ନାମର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂଚୀତ କରୁଥିବ

- “ଅଫିସିଆଲ୍ ଯାଞ୍ଚ” ଆଧାରର ଧାରା 2 ର ଧାରା (ପିଏ) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମାନ ଅର୍ଥ ରହିବ (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବସିଡି, ଲାଭ ଏବଂ ସେବା) ଆଇନ, 2016 (18 ର 2016) ର ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଚରଣ।
- “ବ୍ୟକ୍ତି” ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ପରିଭାଷିତ ପ୍ରକାରେ ସମାନ ଅର୍ଥକୁ ବୁଝାଇଥାଏ ଓ ଏଥି ସହିତ :
  - a) ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ
  - b) ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭକ୍ତ ପରିବାର
  - c) ଏକ କମ୍ପାନୀ
  - d) ଏକ ଫର୍ମ
  - e) ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ସଂସ୍ଥାର ଏକ ସଂଘ ଯାହା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବ ବା ହୋଇନଥିବ
  - f) ପ୍ରତି କୃତ୍ରିମ ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏକି ଉପରୋକ୍ତ (ଏ ରୁ ଇ) କିମ୍ବା ମଧ୍ୟରୁ କେହି ହୋଇନଥିବେ ଏବଂ
  - g) କୌଣସି ଏଜେଣ୍ଟ୍, ଅଫିସ୍ ବା ବ୍ରାଞ୍ଚ ଯିଏକି ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି (ଏ ରୁ ଏଫ୍) କିମ୍ବା ସ୍ୱାରା ମାଲିକାନା ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣଭୁକ୍ତ ରହିଥିବ।

- "ପ୍ରିମିୟାଲ୍ ଅଫିସର" ଅର୍ଥ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ଜଣେ ଅଧିକାରୀ, ନିୟମର ନିୟମ 8 ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ।
- "ସନ୍ଦେହଜନକ କାରବାର" ଅର୍ଥ ନିମ୍ନରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ପରି ଏକ "କାରବାର, ଏକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହୋଇଥିବା କାରବାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି, ନଗଦ ଅର୍ଥରେ ତିଆରି ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଯାହା ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱାସରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ:

- a. ସନ୍ଦେହର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ ଏଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆଇନରେ ସୂଚୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧର ଆୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ; କିମ୍ବା
- b. ଅସାଧାରଣ କିମ୍ବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ପରି ଦେଖାଯାଏ; କିମ୍ବା
- c. ଅର୍ଥନୈତିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ଉତ୍ତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିବା ପରି ଦେଖାଯାଏ; କିମ୍ବା
- d. ସନ୍ଦେହର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯେ ଏହା ଆତଙ୍କବାଦ ସହ ଜଡ଼ିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେଇପାରେ

ବ୍ୟାଖ୍ୟା: ଆତଙ୍କବାଦ ସହ ଜଡ଼ିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଆର୍ଥିକ ଜଡ଼ିତ କାରବାରରେ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ଜଡ଼ିତ ଥିବା ସନ୍ଦେହ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଆତଙ୍କବାଦ, ଆତଙ୍କବାଦୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ଆତଙ୍କବାଦୀ, ଆତଙ୍କବାଦୀ ସଂଗଠନ କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ଆତଙ୍କବାଦକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କାରବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

- ଏକ 'ଛୋଟ ଆକାଉଣ୍ଟ' ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାଉଣ୍ଟ ଯାହା ପିଏମଏଲ୍ ନିୟମ, 2005 ର ଉପ-ନିୟମ (5) ଅନୁଯାୟୀ ଖୋଲାଯାଇଛି। ଏକ ଛୋଟ ଆକାଉଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣୀ ଏବଂ ଏହିପରି ଆକାଉଣ୍ଟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାକୁ ଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର ଅଂଶ 23 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।
- "କାରବାର" ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ କ୍ରୟ, ବିକ୍ରୟ, ରଣ, ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ, ଉପହାର, ସ୍ଥାନାନ୍ତର, ବିତରଣ କିମ୍ବା ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ:

- a. ଏକ ଖାତା ଖୋଲିବା;
- b. ଯେକୌଣସି ମୁଦ୍ରାରେ ଅର୍ଥ ଜମା, ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ବିନିମୟ କିମ୍ବା ସ୍ଥାନାନ୍ତର, ନଗଦ କିମ୍ବା ଚେକ୍, ପେମେଣ୍ଟ ଅର୍ଡର କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ କିମ୍ବା ଅଣ-ଭୌତିକ ଉପାୟରେ ହେଉ;
- c. ଏକ ସୁରକ୍ଷା ଜମା ବାକ୍ସ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୁରକ୍ଷିତ ଜମା ବ୍ୟବହାର;
- d. ଯେକୌଣସି ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା;
- e. କୌଣସି ରୁକ୍ଷଭିତ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଇନଗତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଦେୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି; କିମ୍ବା
- f. ଏକ ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କିମ୍ବା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

- "ଭିଡିଓ ଆଧାରିତ ଗ୍ରାହକ ପରିଚୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା (ଭି-ସିଆଇପି)": ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ସହିତ ପରିଚୟ ସୂଚନା ପାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ନିରବିହୀନ, ସୁରକ୍ଷିତ, ରିଆଲ୍-ଟାଇମ୍, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିଡିଓ-ଭିଜୁଆଲ୍ ପାରସ୍ପରିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ର ଜଣେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକ ପରିଚୟର ଏକ ପଦ୍ଧତି ସିଡିଡି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାର ସତ୍ୟତା ଜାଣିବା ପାଇଁ। ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏହିପରି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ମୁହାଁମୁହିଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଧାରଣ କରୁଥିବା ସର୍ଭାବଳୀ, ଯଦି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନ୍ୟଥା ଆବଶ୍ୟକ ନକରେ, ନିମ୍ନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ବହନ କରିବ:

- i. “ସାଧାରଣ ରିପୋର୍ଟିଂ ସ୍ୱାକ୍ଷରଣ”(ସିଆରଏସ) ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଟିକସ ମାମଲାରେ ପାରସ୍ପରିକ ପ୍ରଶାସନିକ ସହାୟତା କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଧାରା 6 ଉପରେ ଆଧାର କରି ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ସୂଚନା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ବହୁପକ୍ଷୀୟ ରୁଚ୍ଛିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ମାନକ।
- ii. “ଗ୍ରାହକ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହା ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅର୍ଥ ଅଧିନରେ ବୁଝା ଯାଇଥାଏ ଯିଏକି ଆର୍ଥିକ ନେତୃତ୍ୱ କିମ୍ବା ସେହିଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ କରିଥାନ୍ତି ଓ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏକି ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଞ୍ଚାଳନ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ମତ ଥାନ୍ତି।
- iii. “ଝାକ-ଇନ୍ ଗ୍ରାହକ” ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କର ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ ଆକାଉଣ୍ଟ-ଆଧାରିତ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ କାରବାର କରନ୍ତି।
- iv. କଷ୍ଟମର ଡ୍ୟୁ ଡିଲିଜେନ୍ସ (ସିଡିଡି) ଅର୍ଥ ହେଉଛି ରୁଲ୍ ରୁଲ୍ ଏ ଅଧିନରେ ପରିଭାଷିତ ପ୍ରକାରେ କ୍ଲ୍ୟାସ୍ ଡ୍ୟୁ ଡିଲିଜେନ୍ସ ଓ ତହିଁ ଉପରେ ସଂଶୋଧିତ ବିଷୟ।
- v. “ଗ୍ରାହକ ପରିଚୟ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସିଡିଡିର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ତର୍ଗତେ ।
- vi. “ଏଫଏଚିସିଏ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯୁନାଇଟେଡ୍ ଷ୍ଟେଟ୍ସ ଅଫ୍ ଆମେରିକା (ୟୁଏସ୍) ର ଫରେନ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଚାକ୍ତ କମ୍ପାନିଆନ୍ସ ଅଧିନିୟମ ଯାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଲିଆ, ପାଇଁ ଯୁଏସ୍ କରଦାତା କିମ୍ବା ବୈଦେଶିକ ସଂସ୍ଥା ଯିଏକି ଯୁଏସ୍ କରଦାତା ହୋଇଥିବେ ଓ ତାଙ୍କର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ମାଲିକାନା ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ କରିଥିବେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଆର୍ଥିକ ଆକାଉଣ୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ରିପୋର୍ଟକୁ ବୈଦେଶିକ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥା ରଖିଥାଏ।
- vii. “ଆଇଜିଏ” ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଟିକସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଉନ୍ନତ ଆଣିବା ଏବଂ ଆମେରିକାର ଏଫଏଚିସିଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ଏବଂ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତ ସରକାରୀ ରୁଚ୍ଛିନାମା।
- viii. “କେଝାଇସି ଟେମ୍ପଲେଟ୍ସ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷ ଓ ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସିକେଝାଇସିଆର ନିମନ୍ତେ କେଝାଇସି ତାତା ରିପୋର୍ଟିଂ ଓ କୋଲାଟିଂ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଟେମ୍ପଲେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା।
- ix. “ନନ୍ ଫେସ୍ ଟୁ ଫେସ୍ କଷ୍ଟମର” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଗ୍ରାହକ ଯିଏକି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ନୁହାନ୍ତି ବା ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ ନକରି ଶାଖା / ଅଫିସ୍ରେ ଖାତା ଖୋଲିଥାନ୍ତି।
- x. “ଅନ୍‌ଗୋଇଂ ଡ୍ୟୁ ଡିଲିଜେନ୍ସ” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆକାଉଣ୍ଟସରେ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟର ନିୟମିତ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥାଏ ଯେ ସେହି ବିଷୟଗତ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଓ ପାଣି ଉତ୍ପ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ରହିଛି।
- xi. “ନିୟମିତ ଅପଡେସନ୍” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏଥିପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଏକ ବଳରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଏ ଯେ ସିଡିଡି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିନରେ ସଂଗୃହିତ ନଥିବାରୁ, ତଥ୍ୟ ବା ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅପ୍ ଟୁ ଡେଟ୍ କରି ରଖା ଯାଇଛି ଏବଂ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକାରେ ନିୟମିତ ରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ ରେକର୍ଡ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି।
- xii. “ପଲିଟିକାଲି ଏକ୍ସପୋଜଡ୍ ପର୍ସନ୍ସ” (ପିଇପି) ହେଉଛନ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷ ଯିଏକି କିମ୍ବା ଯାହାଙ୍କର ସାଧାରଣ ଫଙ୍କସନ୍ ଯଥା ରାଜ୍ୟ/ ସରକାରଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ, ବରିଷ୍ଠ ରାଜନେତା, ବରିଷ୍ଠ ସରକାରୀ / କୁଡ଼ିସିଆଲ୍ / ମିଲିଟାରୀ ଅଫିସର, ରାଜ୍ୟର ନିଜସ୍ୱ ନିଗମର ବରିଷ୍ଠ ନିର୍ବାହୀ, ପ୍ରମୁଖ ରାଜନୈତିକ ଦଳର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି ଦାୟାତ୍ୱରେ ରହିଥିବେ।
- xiii. “ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ସଂସ୍ଥା”(ଆରଇ) ର ଅର୍ଥ
  - a. ସମସ୍ତ ଅନୁସୂଚିତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏସସିବି) / ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାମୀଣ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଆରଆରବି) / ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏଲଏବି) / ସମସ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ (ସହରୀ) ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ୟୁସିବି) / ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏସସିବି/ ସିସିବି) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ରେଗୁଲେସନ୍ ଆକ୍ଟ, 1949 ର ଧାରା 22 ଅନୁଯାୟୀ ଲାଇସେନ୍ସପ୍ରାପ୍ତ, ଯାହା ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାବରେ 'ବ୍ୟାଙ୍କ' ଭାବରେ ପରିଚିତ ହେବ।
  - b. ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ସ (ଏଆଇଏଫଆଇ)
  - c. ସମସ୍ତ ଅଣ-ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ (ଏନବିଏଫସି), ବିବିଧ ଅଣ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ (ଏମଏନବିସି) ଏବଂ ରେସିଡୁୟାରି ଅଣ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ (ଆରଏନବିସି) ।

- d. ସମସ୍ତ ପେମେଣ୍ଟ ସିଷ୍ଟମ ପ୍ରଦାନକାରୀ (ପିଏସପି)/ସିଷ୍ଟମ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ (ଏସପି) ଏବଂ ପ୍ରିପେଡ୍ ପେମେଣ୍ଟ ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନକାରୀ (ପିପିଆଇ ପ୍ରଦାନକାରୀ)
- e. ରେଗୁଲେଟର ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ମନି ଟ୍ରାନ୍ସଫର ସର୍ଭିସ ସ୍କିମ୍ (ଏମଟିଏସଏସ) ର ଏଜେଣ୍ଟ ଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ସମୂହ (ଏପି)।
- xiv. “ସେଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ” ଅର୍ଥ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଯାହା ଏକ ଦେଶରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ଏହାର କୌଣସି ଭୌତିକ ଉପସ୍ଥିତି ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଆର୍ଥିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନୁହେଁ ।
- xv. “ଓୟାର ଟ୍ରାନ୍ସଫର” ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକ କାରବାର, ସିଧାସଳଖ କିମ୍ବା ଟ୍ରାନ୍ସଫର ଚେନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ, ଏକ ଉତ୍ପାଦକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ଉତ୍ତମ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ଆଇନଗତ) ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉପଲକ୍ଷ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଉପଲକ୍ଷ କରାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ହୋଇଥାଏ।
- xvi. “ଘରୋଇ ଏବଂ କ୍ରୟ ବର୍ତ୍ତ୍ତର ଓୟାର ଟ୍ରାନ୍ସଫର”: ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ପାଦକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ ସମାନ ଦେଶରେ କିମ୍ବା ଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି, ଏହିପରି କାରବାର ଏକ ଘରୋଇ ଓୟାର ଟ୍ରାନ୍ସଫର, ଏବଂ ଯଦି ‘ଉତ୍ପାଦକ ବ୍ୟାଙ୍କ’ କିମ୍ବା ‘ହିତାଧିକାରୀ’ ବ୍ୟାଙ୍କ ‘ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ, ଏହିପରି କାରବାର ହେଉଛି ସୀମା ଓୟାର ଟ୍ରାନ୍ସଫର। (ଗ) ଏଠାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇ ନ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସମାନ ଅର୍ଥ ରହିବ ଯେପରି ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ରେଗୁଲେସନ୍ ଆକ୍ଟ, 1949, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଆକ୍ଟ, 1935, ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଆକ୍ଟ, 2002, ପ୍ରିଭେନସନ୍ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଆକ୍ଟ 2002 (ରେକର୍ଡର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ) ରୁଲ୍, 2005, ଆଧାର (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବସିଡି, ଲାଭ ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିତରଣ) ଅଧିନିୟମ, 2016 ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ, ଯେ କୌଣସି ବିଧିଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ପୁନଃ-ପ୍ରଣୟନ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ, କେସ୍ ହୋଇପାରେ ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ଏଠାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇ ନ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ସମାନ ଅର୍ଥ ରହିବ ଯେପରି ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ରେଗୁଲେସନ୍ ଆକ୍ଟ, 1949, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଆକ୍ଟ, 1935, ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଆକ୍ଟ, 2002, ପ୍ରିଭେନସନ୍ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଆକ୍ଟ 2002 (ରେକର୍ଡର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ) ରୁଲ୍, 2005, ଆଧାର (ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବସିଡି, ଲାଭ ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିତରଣ) ଅଧିନିୟମ, 2016 ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ, ଯେ କୌଣସି ବିଧିଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ପୁନଃ-ପ୍ରଣୟନ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ, କେସ୍ ହୋଇପାରେ ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ଅଧ୍ୟାୟ 1 - ସାଧାରଣ

କେଣ୍ଟାଇସି ଏବଂ ପ୍ରିଭେନସନ୍ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂର ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଚାରିଟି ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରଣାଳୀ ଜରିଆର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ।

1. ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଣାଳୀ
2. କଷ୍ଟମର ଗ୍ରହଣ ନୀତି
3. ଟ୍ରାନ୍ସକ୍ସକ୍ସନର ଅନୁଧ୍ୟାନ
4. ଆପଦ ପରିଚାଳନା

1. ପ୍ରାଧିକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ :

- a) ପ୍ରାଧିକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏକି ଏମ୍ଆରଏଚ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ହୋଇ ଏମ୍ଆରଏଚ୍ଏଫ୍ଏଲ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ୱାରା ନାମାଙ୍କିତ ଏବଂ ନୀତିର ଆପଦ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବା ତାଙ୍କର ପ୍ରତିବନ୍ଧିତାପୂର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ସାମଗ୍ରୀକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁପାଳନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାନ୍ତି।
- b) ପ୍ରାଧିକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କର ନାମ, ପଦବୀ ଓ ଠିକଣା ସହିତ ସମୟକୁ ସମୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏଫ୍ଆଇୟୁ, ଆଇଏନ୍ଡିକୁ ସୂଚୀତ କରାଯିବ ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାସ୍ନାଲ୍ ହାଉସିଂ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଅବଗତ କରାଯିବ।

c) କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସରଙ୍କୁ ପ୍ରାଧିକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଦରେ ନାମାଙ୍କିତ କରାଯିବ ନାହିଁ।

2. ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସର :

- a) ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ଜଣେ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସର (ମୁଖ୍ୟତଃ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକଙ୍କ ସ୍ତରରେ ବା ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ର ସିଏମ୍ଡି / ଇଡିଙ୍କ ସ୍ତରରୁ କମ୍ ପଦବୀରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି) କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେ।
- b) ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସର ନୀତି/ ନିୟାମକ ଅଧୀନରେ ଆସୁଥିବା ସମସ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ, ଗ୍ରାହକାକ୍ଷୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଓ ସୂଚନା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ରିପୋର୍ଟ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ।
- c) ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସରଙ୍କ ନାମ, ପଦବୀ ଓ ଠିକଣା ସହିତ ସମୟକୁ ସମୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଯୁନିଟ୍ -ଇଣ୍ଡିଆ (ଏଫ୍ଆଇୟୁ- ଆଇଏନ୍ଡି) କୁ ସୂଚୀତ କରାଯିବ ଏବଂ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ହାଉସିଂ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ଅବଗତ କରାଯିବ।

3. କେୱାଲିଫି ନୀତିର ଅନୁପାଳନ

ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ଏହି ଜରିଆରେ କେୱାଲିଫି ନୀତି ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ :

- a) କେୱାଲିଫି ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ କେଉଁମାନଙ୍କୁ ନେଇ 'ସିନିୟର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ' ଗଠିତ ହେବ ତାହାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ।
- b) ନୀତି ଓ ନିୟାମକ ଗୁଡ଼ିକର ଫଳପ୍ରଦ ନିଷ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଦାୟୀତ୍ୱ ଆବେଦନ
- c) ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ନୀତି ଓ ନିୟାମକ ସହିତ ବୈଧାନିକ ଓ ନିୟାମକ ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁପାଳନର ସ୍ୱାଧୀନ ମୂଲ୍ୟାୟନ।
- d) କେୱାଲିଫି / ଆର୍ଟି ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ଏସଏମ୍ଏଲ୍) ନୀତି ଓ ନିୟାମକ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ କନ୍ଫରେଣ୍ସ / ଇଣ୍ଟରନାଲ୍ ଅଡିଟ୍ ସିଷ୍ଟମ
- e) ବ୍ରହ୍ମମାସିକ ଅଡିଟ୍ ନୋଟ୍ ଓ ଏହାର ଅନୁପାଳନକୁ ଅଡିଟ୍ କମିଟିରେ ଦାଖଲ

ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ କେୱାଲିଫି ନିୟମ ସହିତ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆଡର୍ସସୋର୍ସ ହୋଇ ନାହିଁ।

କେୱାଲିଫି ଅନୁପାଳନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସିନିୟର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ:

1. କେୱାଲିଫି ଅନୁପାଳନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସିନିୟର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ନିଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସର, ମୁଖ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଅଧିକାରୀ, ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଆଞ୍ଚଳିକ ବ୍ୟବସାୟ ମୁଖ୍ୟ ।
2. ସିନିୟର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ କେୱାଲିଫି ପ୍ରୋଗ୍ରାମର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସର / ନିଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁପାଳନ ସ୍ଥିତି ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବ ।

ଅଧ୍ୟାୟ II - ଗ୍ରାହକ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରଣାଳୀ

1) ଏମ୍ଆରଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ରଖିବ

- a) ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ଖାତା ଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କର ଆରମ୍ଭ କରିବା ସମୟରେ

- b) ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଦେଖାଦେଉଥିବ ସେଥିପାଇଁ ଏହାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦନ କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ତଥ୍ୟର ସଠିକତା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବ।
  - c) ଏକେଣ୍ଟ ଭାବରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଉପାଦ ବିକ୍ରୟ, ଏହାର ନିଜସ୍ୱ ଉପାଦ କିମ୍ବା ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦ ବିକ୍ରୟ
  - d) ଏକ ଅଣ-ଆକାଉଣ୍ଟ-ଆଧାରିତ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ କାରବାର କରିବା, ତାହା ହେଉଛି ଏକ ଝାକ-ଇନ୍ ଗ୍ରାହକ, ଯେଉଁଠାରେ ଜଡ଼ିତ ପରିମାଣ ପଚାଶ ହଜାର ସହିତ ସମାନ କିମ୍ବା ଅତିକ୍ରମ କରେ, ଏକକ କାରବାର ଭାବରେ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନେକ କାରବାର ଯାହା ସଂଯୁକ୍ତ ଥିବା ପରି ଦେଖାଯାଏ |
  - e) ଯେତେବେଳେ ଏକ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ ଯେ ଜଣେ ଗ୍ରାହକ (ଆକାଉଣ୍ଟ-ଆଧାରିତ କିମ୍ବା ଝାକ-ଇନ୍) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ ଏକ କାରବାରକୁ ପଚାଶ ହଜାର ଟଙ୍କା ସୀମା ତଳେ ଏକ କାରବାରରେ ଗଠନ କରୁଛନ୍ତି ।
  - f) ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଖାତା ଖୋଲିବା ସମୟରେ ପରିଚୟ ଖୋଜାଯିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ରେଫରେନ୍ସ ନିଆଯାଇପାରେ।
- 2) ଖାତା ଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ଶୁଭାରମ୍ଭ ସମୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ଯାଞ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ନିକଟରେ ଏହା ବିକଳ ରହିବ ଯେ ଜଣେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସିଡିଡି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାହେବ ଯାହାକି ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ହେବ।:
- a) ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ କେଣ୍ଟ୍ରାଲି ରେକର୍ଡସ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିରୁ 9 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ଡିଲିଜେନ୍ସ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାହକଙ୍କର ସୂଚନା କିମ୍ବା ରେକର୍ଡ ରଖିବା।
  - b) ପରିଚୟ ତଥ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଯୁକ୍ତ ନଥିପତ୍ର ଯେଉଁଥିରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ଡିଲିଜେନ୍ସ ରହିଥିବ ସେହି ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ତୋଷତା ପାଇଁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଓ ସେହି ବିଷୟକୁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ବିନା ବିଳମ୍ବରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିବ।
  - c) ଏଥିପାଇଁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ, ତଦାରଖ କିମ୍ବା ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବ ଓ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରାହକ ତପ୍ତରତା ସହିତ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ରେକର୍ଡ ରଖିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମନି ଲିଷ୍ଟରିଂ ପ୍ରତିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଖାଯିବ।
  - d) ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଏକ ଦେଶ କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଆପଦ ରୂପେ ରହିବେ ନାହିଁ
  - e) ସିଡିଡି ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଦାୟାଦ୍ୱେଷ ସହିତ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସ୍ୱୀକୃତିନାମା ଉପଯୁକ୍ତ ତପ୍ତରତା ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ସଂପ୍ରସାରିତ ହେବ ଓ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ।

ଅଧ୍ୟାୟ – 3 – ଗ୍ରାହକ ଗ୍ରହଣ ନୀତି

ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ରେ ଗ୍ରାହକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗ୍ରାହକ ସମ୍ପର୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ତାର ଆଦର୍ଶ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ।

- a) ସନ୍ଦେହାସ୍ପଦ / ବେନାମି ନାମରେ କିମ୍ବା ନାମରେ ଖାତା ଖୋଲାଯିବ ନାହିଁ।
- b) ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହଯୋଗର ଅଭାବ କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ନଥିପତ୍ର/ ସୂଚନାର ବିଶ୍ୱାସନୀୟତାର ଅଭାବ ହେତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଉପଯୁକ୍ତ ସିଡିଡି ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରୁନଥିବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖାତା ଖୋଲା ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ।
- c) ସିଡିଡି ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁପାଳନ ବିନା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପର୍କଭିତ୍ତିକ ଆକାଉଣ୍ଟ କିମ୍ବା ସଞ୍ଚାଳନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ।
- d) ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ନିୟମିତ ଅପତେସନ ସମୟରେ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲୁଥିବା ବେଳେ କେଣ୍ଟ୍ରାଲି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ କେତେକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ସୂଚନା ରଖାଯିବ।
- e) ଖାତା ଖୋଲାଯିବା ପରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହମତି ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ/ ଇଚ୍ଛାଧୀନ ସୂଚନା ରଖାଯିବ।
- f) ଏକ ଯୁଗ୍ମ ଖାତା ଖୋଲା ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ସବୁ ଯୁଗ୍ମ ଆକାଉଣ୍ଟଧାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସିଡିଡି ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁପାଳନ କରାଯିବ।

- g) ଏକ ନୂତନ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସମୟରେ କମ୍ପାନୀ ଏହାର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗ୍ରାହକ ପରିଚୟ କୋଡ୍ ଜାରି କରିବ। ଯଦି ଜଣେ ବିଦ୍ୟମାନ କେଣ୍ଟାକ୍ସି ଅନୁପାଳନକାରୀ ଗ୍ରାହକ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ରେ ଆଉ ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବେ ତେବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି ସବ୍ୟ ସିଡିଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ।
- h) ପରିଶିତି ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ଗ୍ରାହକ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି/ ସଂସ୍ଥାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପାଇଥାନ୍ତି, ତାହାକୁ କ୍ଷମ୍ଭ ଭାବରେ ଗୁଞ୍ଜା ଯାଇଛି।
- i) ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଏକତ୍ରିତ କରାଯାଇ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ଯେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସଂସ୍ଥା ସହିତ ମେଳ ଖାଉ ନଥିବ ଯାହାଙ୍କର ନାମ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ହାଉସିଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସାରିତ ତଥା ଯୁଏନ ସିକ୍ୟୁରିଟି କାଉନ୍ସିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଏବଂ ସମୟକୁ ସମୟ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସାରିତ ମଜୁରୀ ତାଲିକା ଅନୁସାରେ ହେବ।
- j) ଯେଉଁଠାରେ ପରମାନେଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର (ପାନ୍) ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ପ୍ରଦାନକାରୀ ପ୍ରାଧିକରଣର ଯାଞ୍ଚ ସୁବିଧା ଠାରୁ ତାହାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ।
- k) ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ଏକ ସମାନ ଇ-ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସୂଚନା ପ୍ରମୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଆଇନ, 2000 (2000 ର 21) ଅନୁଯାୟୀ ଡିଜିଟାଲ୍ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଯାଞ୍ଚ କରିବ।

ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ଗ୍ରାହକ ଗ୍ରହଣ ନୀତି ଗ୍ରହଣ ଓ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ର ସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ବିଳମ୍ବିତ ହେବ ନାହିଁ, ବିଶେଷ ଭାବରେ ସେହି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ କିମ୍ବା ସାମାଜିକ ରୂପେ ଅସୁବିଧା ଦେଖା ଦେବାର ଥିବ।

ଅଧ୍ୟାୟ 4 – ସଞ୍ଚାଳନର ଅନୁଧାନ

- a) ସଞ୍ଚାଳନ ରେକର୍ଡ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ:
  - o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ କାରବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଅତି କମରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟ ଘରୋଇ ତଥା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କାରବାରର ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ରେକର୍ଡ୍ ବଜାୟ ରଖିବ;
  - o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରେକର୍ଡ୍ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଖାତା ଖୋଲିବା ସମୟରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ସମ୍ପର୍କ ସମୟରେ, ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ପର୍କ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଅତି କମରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବ;
  - o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ଦକ୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପରିଚୟ ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ କାରବାର ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବ;
  - o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏପରି ଏକ ରେକର୍ଡ୍ ପତ୍ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଚଳନ କରିବ ଯାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶାଖାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶାଖା ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ରେକର୍ଡ୍କୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପଞ୍ଜୀକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ରଖାଯିବ। ଏହିସବୁ ସଞ୍ଚାଳନ (ପ୍ରକୃତି ଓ ମୂଲ୍ୟ) ଏପରି ଆଧାରରେ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରିଭେନ୍ସନ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ରେକର୍ଡ୍ ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ) ରୁଲ୍ସ, 2005 ର ରୁଲ୍ 3 ଅଧୀନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ସେ ପ୍ରକାର ଅବଧି ପାଇଁ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ।
  - o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ର ପ୍ରିଭେନ୍ସନ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ରେକର୍ଡ୍ ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ) ରୁଲ୍ସ, 2005 ର ରୁଲ୍ 3 ଅଧୀନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର କ୍ରମରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପକ୍ଷରୁ ରଖାଯିବ ଯେପରି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର ପୁନଃଗଠନ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନୀୟ ହେବ ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ:
    - ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର ପ୍ରକୃତି
    - ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର ପରିମାଣ ଓ ମୁଦ୍ରାର ଆକାର
    - ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ
    - ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର ପାର୍ଟି

- o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଟାଙ୍କର ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଯାହା (ହାର୍ଡ୍ ଓ ସଫଟ୍ କପି ଆକାରରେ) ରହିବ ଓ ଏଥିରେ ରହିଥିବା ସୂଚନାକୁ ସହଜରେ ଆହରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ନିଆଯାଇପାରିବ।
- b) ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଯୁନିଟ୍ – ଇଣ୍ଡିଆ (ଏଫଆଇୟୁ-ଆଏନଡି) କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ :
- o ପ୍ରିଭେନ୍ସନ ଅଫ୍ ମନି ଲଣ୍ଡିଂ (ରେକର୍ଡ଼ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ) ରୁଲ୍ସ 2005 ର ରୁଲ୍ 8 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏହା କରିବେ, ପରସ୍ପର ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଏଫଆଇୟୁ – ଆଇଏନଡିଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରକାର ସମୟ ଓ ସେ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନରେ ସେ କଥିତ ରୁଲର ରୁଲ୍ 3 ର ଉପ ରୁଲ୍ (1) ଅଧିନରେ ଦର୍ଶିତ ପ୍ରକାରେ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସୂଚନା ରଖିବେ।
  - o ଅଫିସିଆଲ୍ ରେକର୍ଡ଼ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୂଚନାର ଏକ ସମ୍ପାଦିତ କପିକୁ ରଖାଯିବ।
  - o ଏଫଆଇୟୁ-ଆଇଏନଡି ଦ୍ଵାରା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଅର୍ଥ ପାଇନଥିବ / ସନ୍ଦେହସ୍ପଦ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଲ୍ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ।
  - o ଏଫଆଇୟୁ – ଆଇଏନଡି ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ / ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟାପକ ରିପୋର୍ଟିଂ ଫର୍ମାଟ୍ ଗାଇଡ୍ ଓ ରିପୋର୍ଟିଂ ଫର୍ମାଟ୍ ତଥା ରିପୋର୍ଟ ଜେନେରେସନ ଯୁଟିଲିଟି ଏବଂ ବିକଶିତ ରିପୋର୍ଟ ଭାଲିଡେସନ ଯୁଟିଲିଟି ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସହାୟତା କରିବେ ଏବଂ ତାହାର ନୋଟ୍ ରଖିବେ। ଏଡିଟେବଲ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଯୁଟିଲିଟି ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ କ୍ୟାସ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ରିପୋର୍ଟ (ସିଟିଆର) / ସପ୍ରିସିୟସ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ରିପୋର୍ଟ (ଏସଟିଆର) କୁ ଫାଇଲ୍ କରିବେ ଯେ ଯେଉଁଥିରେ ଏଫଆଇୟୁ – ଆଇଏନଡି ଏହାଙ୍କ ୱେବସାଇଟ୍ରେ ତାହାକୁ ସ୍ଥାନିତ କରିବ ଏବଂ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ରହିବ ଯଦି ଏହା ତଥାପି ସଂସ୍ଥାପିତ ହେବାକୁ ଥାଏ/ ନିଷ୍ପତ୍ତାମୂଳକ ସିଟିଆର / ଏସଟିଆର ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଷୟିକ ଟୁଲ୍ ଗ୍ରହଣ ଭାବରେ ଲାଇଭ୍ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ତାଟା ଆକାରରେ ରହିଥାଏ। ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍ ଅଫିସର ଯଦି ସମସ୍ତ ଶିକା ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୃତ ହୋଇନଥାଏ ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳି ଗ୍ରହଣ କରି ଯେଉଁ ସବୁ ଶାଖା ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୃତ ହୋଇ ନାହିଁ ସେହି ସବୁ ଶାଖାରୁ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ମଗାଇବେ ଏବଂ ସିଟିଆର / ଏସଟିଆର ର ପରିବର୍ତ୍ତନଯୋଗ୍ୟ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଯୁଟିଲିଟି ସହାୟତାରେ ତାହାକୁ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଫାଇଲ୍ କରି ତାଟାକୁ ରଖିବେ ଓ ଏହା ଏଫଆଇୟୁ-ଆଇଏନଡି ର ଏହାର ୱେବସାଇଟ୍ <http://fiuindia.gov.in> ରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ।
  - o ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଏଫଆଇୟୁ – ଆଇଏନଡିଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ପ୍ରତିଟି ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ ଏକ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଟି ଦିନର ବିଳମ୍ବକୁ କଥିତ ରୁଲର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକାରେ ରହିଥିବା ସମୟ ସୀମା ବାହାରେ ଭୁଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବ ଓ ଏହା ଗୋଟିଏ ପୃଥକ ଶୁଖିଳା ରୂପେ ରହିବ।
  - o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ପରିଚାଳନା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖିବେ ନାହିଁ ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଏସଟିଆର ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ନିକଟରେ ଫାଇଲ୍ କରାଯାଇଥିବ ଓ ଏଥିରେ ଏସଟିଆରର ସମ୍ପାଦିତ ବିଷୟକୁ ଗୋପନୀୟ କରି ରଖାଯିବ। ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ଯେ କୌଣସି ସ୍ତରରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ ବନ୍ଦ କରାଯିବ ନାହିଁ।
  - o ଦୃଢ଼ ପ୍ରଣାଳୀ ଯେଉଁଥିରେ ସଜାଗତାର ବିଷୟକୁ ରଖାଯାଇ ସଞ୍ଚାଳନ ବିଷୟ ସହିତ ଆପଦ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଗିକରଣ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ଓ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପ୍ରୋଫାଇଲକୁ ଅପଡେଟ୍ କରାଯାଇ ଫଳପ୍ରଦ ଚିହ୍ନଟୀକରଣର ଅଂଶ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ। ସହିତ ସନ୍ଦେହସ୍ପଦ ଗ୍ରାନ୍ତକାର୍ଯ୍ୟକୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯିବ।
- c) ଫରେନ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଟାଙ୍କ କମ୍ପ୍ଲିଆନ୍ସ ଆକ୍ଟ (ଏଫଏଚିସିଏ) ଓ କମନ୍ ରିପୋର୍ଟିଂ ୱାଣ୍ଟାଣ୍ଡ୍ (ସିଆରଏସ) ଅଧିନରେ ରିପୋର୍ଟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା।
- o ଏଫଏଚିସିଏ ଓ ସିଆରଏସ ଅଧିନରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଆୟକର ନିୟମ 114 ଏଫ୍, 114 ଜି ଓ 114 ଏଚର ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବେ ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ କି ଯେଉଁଠାରେ ଆୟକର ନିୟମ 114ଏଫ୍ ଓ ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀରେ ପରିଭାଷିତ ପ୍ରକାରେ ଆର୍ଥିକ ସଂସ୍ଥାକୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି ତେବେ ସେଥିପାଇଁ ରିପୋର୍ଟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ଏହାର ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବେ।

- ରିପୋର୍ଟ ଫାଇଲିଂ ଆଇଲିଆଲ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ ରୂପେ ଲିଙ୍କ <https://incometaxindiaefiling.gov.in/> post login --> My Account --> ରେ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାରେ ଆୟକର ବିଭାଗର ସଂପୃକ୍ତ ଇଫାଇଲିଂରେ ପୋର୍ଟାଲରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ କରିବେ।
- ଫର୍ମ 61ବି କିମ୍ବା ନିଲ୍ ରିପୋର୍ଟ ଅପଲୋଡିଂ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଡିଜିଟାଲ୍ ସ୍ଵାକ୍ଷର ଉପଯୋଗ କରି ଅନଲାଇନ୍ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟ୍ ଟାକ୍ସେସ୍ (ସିବିଡିଟି) ଦ୍ଵାରା ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି ହୋଇଥିବ ଓ ଏହାକୁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ହେବ।
- ଆୟକର ନିୟମ 114 ଏବଂ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଯଥୋଚିତ ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଉଚିତ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ୟୋଗିକି (ଆଇଟି) ଫ୍ରେମ୍ ୱାର୍କ ଓ ତାହାର ରେକର୍ଡ୍ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଖାଯିବ।
- ଆଇଟି ଫ୍ରେମ୍ ୱାର୍କ ପାଇଁ ଅତିତର ଏକ ସିଷ୍ଟମ ବିକଶିତ କରାଯିବ ଓ ତାହା ଆୟକର ନିୟମ 114ଏଫ, 114ଜି ଓ 114 ଏବଂ ଅନୁସାରେ ପରିଚାଳିତ ହେବ।
- ପ୍ରାଧିକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କିମ୍ବା ଅନୁପାଳନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ତତ୍ତ୍ଵଲ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅଧିନରେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ ଅନୁଧ୍ୟାନକାରୀ କମିଟି ଗଠିତ ହେବ।
- ଅଧିନାତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ/ ନିୟମ / ଦିଗଦର୍ଶନ ନୋର୍/ ପ୍ରିଏମ୍ ରିଲିଜ୍/ ସମୟକୁ ସମୟ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟ୍ ଟାକ୍ସେସ୍ (ସିବିଡିଟି) ଦ୍ଵାରା ବିଷୟ ଅଧିନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଗୁଡିକରେ ଅପଡେଟ୍ ସହିତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ।

ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁନାଇଟେଡ୍ ନେସନ୍ ସିକ୍ୟୁରିଟି କାଉନ୍ସିଲ୍ ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ (ୟୁଏନଏସସିଆର ସମୂହ) ଯାହା ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ / ସଂସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ସମୟକୁ ସମୟ ରୂପେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବିଧାନକୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ଅଧ୍ୟାୟ 5 – ବିପଦ ପରିଚାଳନା

ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଉପଯୋଗୀ କେଣ୍ଟ୍ରାଲସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପାଦିତ ହେବ ଓ ତାର ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ। ଏଥିରେ ରହିବ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ନିରୀକ୍ଷଣ, ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସୁଦୃଢ଼ିକରଣ, ତାଲିମ୍ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମନ୍ୱିତ ବିଷୟ। ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଦାୟିତ୍ଵ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ଯେ କମ୍ପାନୀର ନୀତି ଓ ପ୍ରଣାଳୀ ଗୁଡିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି। ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ବୋର୍ଡର ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ବିଦ୍ୟମାନ ତତା ନୂତନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଆପଦ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ପାଇଁ ଡିଭାଇସ୍ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବ ଓ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାନ୍‌ଜାକ୍‌ସନ, ଆକାଉଣ୍ଟ ବା ବ୍ୟାବସାୟିକ ସମ୍ପର୍କରେ ସଂପୃକ୍ତ ଥିବା ଆପଦ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗୁଡିକ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଦ୍ଧି ମନି ଲିଷ୍ଟରିଂ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବ।

ଆପଦ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ, ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଏକ ଆପଦ ଭିତ୍ତିକ ସହାୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଗୁଡିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି :

- a) ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନ, ମଧ୍ୟ ଓ ଆପଦସମ୍ପର୍କ ବର୍ଗ ରୂପେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭକ୍ତ କରାଯିବ ଯାହାକି ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଆକଳନ ଓ ଆପଦ ସମ୍ଭାବନା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଆଧାରରେ ଅଟେ।
- b) ଆପଦର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନ ଗୁଡିକ ଏହି ମାପଦଣ୍ଡ ଆଧାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଯେପରିକି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପରିଚୟ, ସାମାଜିକତା, ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି, ବ୍ୟାବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରକୃତି ଓ କ୍ଲ୍ୟାସିଫିକେସନ୍ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସୂଚନା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦି ଏଥିରେ ରହିବ। ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପରିଚୟ କଥା ବିଚାର କରିବା ବେଳେ ଅନଲାଇନ୍ କିମ୍ବା ଜାରି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସେବା ଜରିଆରେ ପରିଚୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଗୁଡିକ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ଓ ଏହିପରି ଭାବରେ ସେଗୁଡିକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯିବ।

- c) ବିପଦ ବର୍ଗୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ (ହାଇ ନେଟ୍ ଓର୍ଥ ବ୍ୟତୀତ) ଏବଂ ସଂସ୍ଥା ଯାହାର ପରିଚୟ ଏବଂ ସମ୍ପଦର ଉତ୍ସକୁ ସହଜରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ କାରବାର ଯାହାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏବଂ ଜଣାଶୁଣା ପ୍ରୋଫାଇଲ ସହିତ ମେଳ ଖାଏ, କମ୍ ବିପଦ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇପାରେ। ସ୍ଥଳ ବିପଦ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଉଦାହରଣ ବେତନ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇପାରେ ଯାହାର ବେତନ ସଂରଚନା ଭଲ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି, ସମାଜର ନିମ୍ନ ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ତରର ଲୋକ, ଯାହାର ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଅଳ୍ପ ବାଲାନ୍ସ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ କାରବାର, ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ସରକାରୀ ମାଲିକାନା କମ୍ପାନୀ, ନିୟାମକ ଏବଂ ବିଧି ସଂସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖାଯାଏ। ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନୀତି ଆବଶ୍ୟକ କରିପାରିବ ଯେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ଏବଂ ଅବସ୍ଥାନ ଯାଞ୍ଚ କରିବାର କେବଳ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହେବ।
- d) ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପାଇଁ ହାରାହାରି ବିପଦଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଅବସ୍ଥାନ, ଉପୁତ୍ତି ଦେଶ, ପାଣି ଉତ୍ସ ଏବଂ ତାଙ୍କ କ୍ଲଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ମଧ୍ୟମ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ବିପଦ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇପାରେ। ବିପଦର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଯତ୍ନଶୀଳ ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରେ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଅଧିକ ବିପଦ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ ଘୋର 'ଯତ୍ନଶୀଳତା' ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ବିଶେଷତଃ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥର ଉତ୍ସ ସ୍ପଷ୍ଟ ନୁହେଁ।

ଅଧିକ ପରିଶ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଉଦାହରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ:

- ଅଣ-ବାସିନ୍ଦା ଗ୍ରାହକ,
- ଉଚ୍ଚ ନେଟ୍ ମୂଲ୍ୟର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ,
- ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଦାନକାରୀ, ଏନଜିଓ ଏବଂ ଦାନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା,
- ନିକଟତର ପରିବାର ଅଂଶଧନ କିମ୍ବା ଲାଭଦାୟକ ମାଲିକାନା ଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ,
- 'ସୁସ୍ଥ ସହଭାଗୀ' ସହିତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ,
- ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଦେଶୀ ମୂଳ ବ୍ୟକ୍ତି (ପିଇପି)
- ଅଣ ଫେସ-ଟୁ-ଫେସ ଗ୍ରାହକ, ଏବଂ

- e) ଉପଲକ୍ଷ ଜନସାଧାରଣ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ସନ୍ଦେହଜନକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି।
- f) ଆପଦଭିତ୍ତିକ ସହାୟକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ତାର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରେ ତିନୋଟି ବର୍ଗରେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭକ୍ତ କରିଛି।
1. ସ୍ଥଳ ଆପଦ : ଗ୍ରାହକ, ଯାହାର ପରିଚୟ ଏବଂ ସମ୍ପଦର ଉତ୍ସ ସହଜରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ଯାହାର ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏବଂ ବୃହତ୍ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଜଣାଶୁଣା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ସହିତ କାରବାର ହୁଏ |
    - ବେତନଭୋଗୀ ବ୍ୟକ୍ତି
    - ସୁନିୟୋଜିତ ଅଣ-ପେଶାଦାର ବ୍ୟକ୍ତି (କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ସହିତ ସାମୟିକ ଓ ନିୟମିତ କ୍ୟାସ ଫ୍ଲୋ)
    - କୃଷକ
    - ଦିନ ମଜୁରିଆ
  2. ମଧ୍ୟମ ଆପଦ : ଯେଉଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ଜଟିଳ କାରବାର ଅଛି |
    - ଅଣ ଆବାସିକ ଭାରତୀୟ
    - ଉଚ୍ଚ ନେଟ୍- ସମ୍ପଦଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ (ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ଆୟ ଟ.50 ଲକ୍ଷ ବା ତାଠାରୁ ଅଧିକ)
  3. ଉଚ୍ଚ ଆପଦ : ଗ୍ରାହକ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାନ, ପ୍ରଭାବ, କାରବାରର ଜଟିଳତା ହେତୁ ଅଧିକ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି:
    - ରାଜନୈତିକ ସ୍ତରରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି (ପିଇପି ସମୂହ) (ସଂଜ୍ଞା ପାଇଁ ପୃଷ୍ଠା 5 ଦେଖନ୍ତୁ)
    - ଅଣ-ଫେସ ଟୁ ଫେସ ଗ୍ରାହକ (ଯେଉଁ ଗ୍ରାହକମାନେ ଯେକୌଣସି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିନଥାନ୍ତି) ଏବଂ

- ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହାସ୍ପଦ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଉପଲକ୍ଷ ସାଧାରଣ ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ରହିଥାଏ।

ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଅନୁମାନ କରାଯାଉଥିବା ଆପଦ ପାଇଁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବର୍ଗରୁ ସଂଗୃହୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚନା, ହେଉଛି ଅଣ-ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଓ ତାହାକୁ ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ କେଖାଇସି ନୀତିରେ ଦର୍ଶାଯିବ। ଆର୍ଜି-ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ଏମଏମଏଲ୍) ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡର ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ଆକ୍ସନ ଟାକ୍ସ ଫୋର୍ସ (ଏମଏଟିଏଫ୍) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁପାରିଶ୍ ଏବଂ କମ୍ପାଟିଂ ଫାଇନାନ୍ସିଂ ଅଫ୍ ଟେରୋରିଜିମ୍ (ସିଏଟି) ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡକୁ ମଧ୍ୟ ଆପଦ ଆକଳନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ।

4. ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଏବଂ ଆତଙ୍କବାଦୀ ଆର୍ଥିକ ବିପଦର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ:

a. ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣରୁ ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ପାଇଁ ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ ଏବଂ ଆତଙ୍କବାଦୀ ଆର୍ଥିକ ବିପଦ କମ୍ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି:

- କମ୍ପାନୀ ଅନ୍ୟ ଦେଶ / ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ;
- କମ୍ପାନୀ ଅନ୍ୟ ଦେଶ / ଭୌଗୋଳିକରୁ ରଣ ଉତ୍ସ / ଉତ୍ପନ୍ନ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ଗ୍ରାହକ ଆଧାର କେବଳ ଭାରତୀୟ ନାଗରିକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ;
- ଚିହ୍ନିତ ରଣଗ୍ରହୀତାଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେଉଁଥିପାଇଁ କଠୋର କେଖାଇସି ଯାଞ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇଛି।
- କମ୍ପାନୀ ରଣର ଶେଷ ବ୍ୟବହାର ଯାଞ୍ଚ କରେ।
- କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍, ଲାଏବିଲିଟି ଏବଂ ବୀମା ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ; ଏବଂ
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶେଷ ବ୍ୟବହାର ସହିତ କମ୍ପାନୀ ରଣ / ରଣ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରେ।

b. ଅବଶ୍ୟ, ନିୟାମକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ, ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ 'ମନି ଲଣ୍ଡରିଂ (ଏମଏଲ୍) ଏବଂ ଆତଙ୍କବାଦୀ ଫାଇନାନ୍ସ (ଟିଏଫ) ରିସ୍କ ଆସେସମେଣ୍ଟ' ଅଭ୍ୟାସକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଚିହ୍ନଟ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ ଆତଙ୍କବାଦୀ ଆର୍ଥିକ ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବ, ଦେଶ କିମ୍ବା ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ର, ଉତ୍ପାଦ, ସେବା, କାରବାର କିମ୍ବା ବିତରଣ ଚ୍ୟାନେଲ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବ।

ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାମଗ୍ରିକ ବିପଦର ସ୍ତର ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ହେବାକୁ ଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ତର ଏବଂ ପ୍ରକାରର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବିପଦ କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବ। ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବିପଦ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାବେଳେ, ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ସାମଗ୍ରିକ କ୍ଷେତ୍ର-ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୁର୍ବଳତା ବିଷୟରେ ଜାଣିବ, ଯଦି ରହିଥାଏ, ନିୟାମକ/ସୁପରଭାଇଜର ସମୟ ସମୟରେ ଆରଜ ସହିତ ଅଂଶୀଦାର କରିପାରିବେ ।

c. ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ବିପଦର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ତତ୍ତ୍ୱମେଣ୍ଟ୍ ହେବ ଏବଂ ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ର ପ୍ରକୃତି, ଆକାର, ଭୌଗୋଳିକ ଉପସ୍ଥିତି, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ/ଗଠନର ଜଟିଳତା ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ଆନୁପାତିକ ହେବ। ଅଧିକତ୍ର, ବିପଦ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବ୍ୟାୟାମ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତିରେ କରାଯିବ ଏବଂ ବିପଦ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବ୍ୟାୟାମର ଫଳାଫଳ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୋର୍ଡ / ରିସ୍କ କମିଟିରେ ସେମାନଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ରଖାଯିବ।

d. ବ୍ୟାୟାମର ଫଳାଫଳ ବୋର୍ଡ କିମ୍ବା ବୋର୍ଡର ଯେକୌଣସି କମିଟିରେ ରଖାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ଦକ୍ଷ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସ୍ୱ-ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଲକ୍ଷ ହେବା ଉଚିତ୍।

ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଏକ ରିସ୍କ ଆଧାରିତ ଆବେଦନ (ଆରବିଏ) ପ୍ରୟୋଗ କରିବ ଏବଂ ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ବୋର୍ଡ ଅନୁମୋଦନ ନୀତି, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ରହିବା ଉଚିତ୍। ଅଧିକତ୍ର, ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇବ।

ଅଧ୍ୟାୟ 6 – କଷ୍ଟମର ଦୁ୍ୟ ଡିଲିଜେନ୍ସ (ସିଡିଡି) ପ୍ରଣାଳୀ

1. ପରିଚୟ ହାସଲ କରିବା ପ୍ରଣାଳୀ

a) ସିଡିଡି ଅଣ୍ଟରଚେକିଂ ସମୟରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଠାରୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ସହିତ ଆକାଉଣ୍ଟଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବ କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି କାରବାର କରାଯାଉଥିବ ଯିଏକି ଜଣେ ବିଓ, ପ୍ରାଧିକୃତ ସ୍ଥାନରକାରୀ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ପାଖର ଅଫ୍ ଆର୍ଟର୍ସ ହୋଇଥିବ ହୋଇଥିବେ :

- i. ଆଧାର ନମ୍ବର ଯେଉଁଠାରେ ସେ ଆଧାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚିତ କୌଣସି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଲାଭ କିମ୍ବା ସବସିଡି ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି; କିମ୍ବା
- ii. ଆଧାର ନମ୍ବରର ଅଧିକାରର ପ୍ରମାଣ ଯେଉଁଠାରେ ଅଫଲାଇନ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ। ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅଫଲାଇନ୍ ଯାଞ୍ଚ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ; କିମ୍ବା
- iii. ଆଧାର ନମ୍ବରର ଅଧିକାରର ପ୍ରମାଣ ଯେଉଁଠାରେ ଅଫଲାଇନ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍; କିମ୍ବା
- iv. ଏକ ଓଭିଡି ର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କପି କିମ୍ବା ଏହାର ସମାନ ଇ-ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ପରିଚୟ ଏବଂ ଠିକଣାର ବିବରଣୀ ଏବଂ ଏକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଧାରଣ କରେ; ଏବଂ
- v. ସ୍ଥାୟୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର (ପିଏଏନ୍) କିମ୍ବା ଏହାର ସମାନ ଇ-ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ କିମ୍ବା ଫର୍ମ ନମ୍ବର 60 ଯେପରି ଆୟକର ନିୟମ, 1962 ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି, ସମୟ ସମୟରେ ସଂଶୋଧିତ ହୁଏ; ଏବଂ
- vi. ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି, କିମ୍ବା ଏହାର ସମାନ ଇ-ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ସହିତ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଜାତ।

ସର୍ତ୍ତ ରହିଛି ଯେ ଡିଜିଟାଲ କେଞ୍ଜାଇସି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏଚଏଫଏସି ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଏକ ତାରିଖ ପାଇଁ, ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଆଧାର ନମ୍ବର କିମ୍ବା ଓଭିଡି ଧାରଣ କରିବାର ପ୍ରମାଣର ଏକ ପ୍ରମାଣିତ କପି ଏବଂ ନିକଟର ଏକ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ପାଇବ ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ସମାନ ଇ-କାରଜାତ ଦାଖଲ ହୋଇନାହିଁ ।

ଏକ କାରଜାତ ଏକ ଓଭିଡି ବୋଲି ଧରାଯିବ ଯଦିଓ ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ପରେ ନାମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସେ ଯଦିଓ ଏହା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିବାହ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କିମ୍ବା ରେଜେକ୍ଟ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସମର୍ପିତ, ନାମର ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସୂଚାଇଥାଏ।

ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍, ଯେଉଁଠାରେ ଏହାର ଗ୍ରାହକ ଆଧାର ନମ୍ବର ଧାରଣ କରିଥିବା ଆଧାର ନମ୍ବରର ଏକ ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ କରିବେ, ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ଏହିପରି ଗ୍ରାହକ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଧାର ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କର ଆଧାର ନମ୍ବରକୁ ରିଡାକ୍ସ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ରୁକ୍ ଆଉଟ କରନ୍ତି।

b) ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଓଭିଡି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି ଅପଡେଟ୍ ଠିକଣା ରହିନଥାଏ ତେବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନଥିପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକଣା ପ୍ରମାଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାମିତତା ପାଇଁ ଓଭିଡି ନିମନ୍ତେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ –

- o ଯୁଟିଲିଟି ବିଲ୍ ଯାହା ଯେକୌଣସି ସେବା ପ୍ରଦାତା (ବିଦ୍ୟୁତ, ଟେଲିଫୋନ୍, ପୋଷ୍ଟପେଡ୍ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ପାଇପ୍, ଗ୍ୟାସ୍, ପାଣି ବିଲ୍) ର ଦୁଇ ମାସରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ବିଲ୍)

- ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍ ଟିକସ ରହିବ
- ପେନ୍ସନ କିମ୍ବା ଫ୍ୟାମିଲି ପେନ୍ସନ ପେମେଣ୍ଟ ଅର୍ଡର (ପିପିଓ ସମୂହ) ଯାହାକୁ ସରକାରୀ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜାରି ରକାଯାଇତାଏ ଓ ଏଥିରେ ଯଦି ଠିକଣା ରହିଥାଏ;
- ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ବୈଧାନିକ କିମ୍ବା ନିୟାମକ ସଂସ୍ଥା, ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଧିନସ୍ଥ ସଂସ୍ଥା, ସ୍ଥାବୃତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ନିୟୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ବାସଗୃହ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ବାସଗୃହ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ସେହି ନିୟୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ସହିତ ଲିଭ୍ ଓ ଲାଇସେନ୍ସ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ।

ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିବ ଯେ ବିଦେଶୀ ଜାତୀୟତାଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଠିକଣା ବିବରଣୀ ରହି ନଥିଲେ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରଙ୍କ ବୈଦେଶିକ ଆଇନଗତ ପରିସର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ନଥିପତ୍ର ଏବଂ ବିଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ମିସନ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ପତ୍ରକୁ ଠିକଣା ପ୍ରମାଣ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ପୁନଶ୍ଚ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିବ ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ନଥିପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାର ତିନି ମାସ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକ ସାଂପ୍ରତିକ ଠିକଣା ସହିତ ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଦାଖଲ କରିବେ।

- c) ଭିଡିଓ ଆଧାରିତ ଗ୍ରାହକ ପରିଚୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା (ଭି-ସିଆଇପି), ଯଦି କେୱାଲିସି ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ପରିଚାଳିତ ହୁଏ, ତେବେ ଆରବିଆଇ ମାଷ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ - ଆପଣଙ୍କର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତୁ (କେୱାଲିସି) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, 2016 ଆରବିଆଇ/ ଡିବିଆର/ 2015-16 / 18, ମାଷ୍ଟର ଡାଇରେକ୍ଟିଭିଆର.ଏଏମଏଲ୍ .ବିସି ନଂ .81 / 14.01.001 / 2015-16 ସମୟ ସମୟରେ ଆରବିଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଏବଂ ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥାଏ।
- d) ଜଣେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟ ଆଧାରିତ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି, ତେବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ତାଙ୍କର ସ୍ଥାୟୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର କିମ୍ବା ଫର୍ମ ନଂ 60 ଦାଖଲ କରିବେ, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୋଇପାରେ, ଏଥିରେ ବିଫଳ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ସେହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ବନ୍ଦ ରହିବ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର କିମ୍ବା ଫର୍ମ ନମ୍ବର 60 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାନଯାଇଛି।

ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିବ ଯେ ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଞ୍ଚାଳନ ବନ୍ଦ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଏକ ଆକ୍ସେସେବଲ୍ ନୋଟିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଓ ତାହାକୁ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ଏକ କାରଣଦର୍ଶିତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବେ।

- e) ଯଦି ଜଣେ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ ତାଙ୍କର ଆକାଉଣ୍ଟଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ରହିଥାଏ ତେବେ ସେ କମ୍ପାନୀକୁ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଜଣାଇବେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କର ପରମାନେଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର କିମ୍ବା ଫର୍ମ ନଂ 60 ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି, ଯାହାକି ହୋଇପାରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ବନ୍ଦ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହି ଆକାଉଣ୍ଟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ ଦାୟୀତ୍ୱ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପରିଚୟ ସ୍ଥାପନ ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯିବ।

ଖାତା ଖୋଲୁଥିବା ସମୟରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବ।

ପାର୍ଟ - 1 ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଡିଡି ପ୍ରଣାଳୀ

a) ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ସହିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବ :

- o ଉପରୋକ୍ତ ମତେ ପରିଚୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗରେ ରହିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଅଧିନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରକାରେ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବ ଏବଂ
- o ବ୍ୟାବସାୟିକ ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଯାହାକୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କର କେମିତି ପଲିସି ଅଧିନରେ ରଖା ଯାଇଥିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଥିପତ୍ର।

ଯେଉଁସବୁ ଗ୍ରାହକମାନେ ପରମାନେଶ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ବା ଫର୍ମ ନଂ 60 ଦେଇ ନପାରିବେ କିମ୍ବା ଆଘାତ, ଅସୁସ୍ଥତା ବା ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ହେତୁ ଅସାମର୍ଥ୍ୟତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣ ଓ ସେପରି ଅନ୍ୟ କିଛି କାରଣ ହେତୁ ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିବେ ସେହିସବୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଆକାଉଣ୍ଟର କ୍ରମାଗତ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କୋହଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବେ।

ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିବ ଯେ ଖାତା ଖୋଲିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ ବିଷୟଟିକୁ ଗୋପନୀୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଓ ତାହାର ବିବରଣୀ କ୍ରମ୍ ସେଲିଂ କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅପବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ନାହିଁ।

ପାର୍ଟ -2 ଏକକ ମାଲିକାନାଧୀନ ଫାର୍ମ ପାଇଁ ସିଡିଡି ପଦକ୍ଷେପ

a) ଏକକ ମାଲିକାନାଧୀନ ଫାର୍ମର ନାମରେ ଏକ ଖାତା ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଏହି ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରକାରେ ପରିଚୟ ସୂଚନା ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାରେ ପରିଚୟ ରଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ (ମାଲିକ) କି ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବ।

b) ଉପରୋକ୍ତ ସହିତ ବ୍ୟବସାୟ / ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟରି ଫାର୍ମର ନାମରେ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରମାଣ ରୂପେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନଥିପତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ରଖାଯିବ:

- o ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର
- o ଦୋକାନ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ପ୍ରମାଣପତ୍ର/ ଲାଇସେନ୍ସ
- o ସେଲ୍ସ ଓ ଆୟ କର ରିଟର୍ଣ୍ଣ
- o ସିଏସଡି/ ଭାର୍/ ଜିଏସଡି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର (ପ୍ରୋଭିଜନାଲ୍ / ଫାଇନାଲ୍)
- o ସେଲ୍ସ ଟାକ୍ସ/ ସର୍ଭିସ୍ ଟାକ୍ସ/ ପ୍ରଫେସନାଲ୍ ଟାକ୍ସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର / ପଞ୍ଜୀକରଣ ନଥିପତ୍ର
- o ଆଇଇସି (ଇମ୍ପୋର୍ଟର ଏକ୍ସପୋର୍ଟର କୋଡ୍) ଯାହାକୁ ଡିଜିଏଫଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟରିଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବ / ଲାଇସେନ୍ସ / ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଯାହାକୁ ଉକ୍ତ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନରେ କୌଣସି ପେଶାଦାର ସଂସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟରିଙ୍କ ନାମରେ ଜାରି ହୋଇଥିବ।
- o ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନକମ୍ ଟାକ୍ସ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (କେବଳ ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାପକ ନୁହେଁ) ଏକକ ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟରିଙ୍କ ନାମରେ ଯେଉଁଠାରେ ଫାର୍ମର ଆୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଛି, ତାହା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵୀକୃତ / ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବ।
- o ୟୁଟିଲିଟି ବିଲ୍ ଯଥା ବିଦ୍ୟୁତ୍, ପାଣି ଓ ଲ୍ୟାଣ୍ଡଲାଇନ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ବିଲ୍

c) ଯଦି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ଯେ ଦୁଇଟି ସେ ପ୍ରକାର ନଥିପତ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ତାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ବ୍ୟବସାୟ/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରମାଣସ୍ଵରୂପ ଗୋଟିଏ ସେ ପ୍ରକାର ନଥିପତ୍ରକୁ କେବଳ ସ୍ଵୀକାର କରିବେ।

ଯଦି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ପଏଣ୍ଟ ଭେରିଫିକେସନ ଗ୍ରହଣ କରେ ଓ ସେ ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରେ ଏବଂ ସେ ପ୍ରକାର ଫାର୍ମର ବିଦ୍ୟମାନତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୌଣସି ବିଷୟ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଓ ସେ ଏହି ବିଷୟରେ ସୁନିଶ୍ଚିତତା ଓ ସନ୍ତୋଷତା ପ୍ରକାଶ କରେ ସେ ସେହି ବ୍ୟାବସାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟିକୁ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟରି ସଂସ୍ଥାର ଠିକଣାରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ। ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ତେବେ ସେ ତାହା କରିପାରିବେ।

ପାର୍ଟ - 3 ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ସିଡିଡି ପଦକ୍ଷେପ

a) କମ୍ପାନୀର ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଗଜାତର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରମାଣିତ କପି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ :

- ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକରଣର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
- ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଓ ଆସୋସିଏସନର ଆର୍ଟିକିଲ୍
- କମ୍ପାନୀର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର
- ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର୍ସ ଓ ପାୱାର ଅଫ୍ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଦ୍ୱାରା ଏକ ସଙ୍କଳ୍ପ ଯେଉଁଥିରେ ଏହାର ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବ।
- ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସର୍ବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60 ର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ।

b) ଏକ ଭାଗିଦାରୀ ଫର୍ମର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପାଇଁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଗଜାତର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରମାଣିତ କପି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ :

- ପଞ୍ଜୀକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
- ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଡିଡ୍
- ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଫର୍ମର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର
- ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସର୍ବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60 ର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ।

c) ଟ୍ରଷ୍ଟର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପାଇଁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଗଜାତର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରମାଣିତ କପି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ :

- ପଞ୍ଜୀକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
- ଟ୍ରଷ୍ଟ ଡିଡ୍
- ଟ୍ରଷ୍ଟର ଫର୍ମ ନଂ 60 ବା ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର
- ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସର୍ବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60 ର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ।

d) ଏକ ଅଣଇନକର୍ପୋରେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆସୋସିଏସନର ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଗଜାତର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରମାଣିତ କପି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ :

- ଏପରି ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷ ସଂସ୍ଥାର ମ୍ୟାନେଜିଂ ବଡିର ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ
- ଅଣଇନକର୍ପୋରେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗଣେଷ ସଂସ୍ଥାର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ବା ଫର୍ମ ନଂ 60
- ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ ପାୱାର ଅଫ୍ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ପ୍ରଦାନ

- ଓଡ଼ିଶାର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସଂଶ୍ଳେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60 ର ପରମାନେଷ୍ଟ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ, ଚିହ୍ନଟ ସୂଚନା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରେ।
- ଏହି ସୂଚନା ଯାହା ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ଏପରି ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂସ୍ଥାର ଏକ ସମୂହ ଭାବରେ ଆଇନଗତ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇପାରିବ।

ଅଣପଞ୍ଜୀକୃତ ଟ୍ରଷ୍ଟ / ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଫର୍ମ୍‌ଙ୍କୁ ଅଣଇନକର୍ପୋରେଟେଡ୍ ଆସୋସିଏସନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂସ୍ଥାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛନ୍ତି ସୋସାଇଟି ସମୂହ।

- e) ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ କୋଲିବା ପାଇଁ ଯାହାକି ପୂର୍ବ ଭାଗରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କଭର କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯଥା ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ସୋସାଇଟି, ୟୁନିଭର୍ସିଟି ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା ଯଥା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଗତର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରମାଣିତ କପି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ :
- ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକୃତ ଦର୍ଶାଉଥିବା କାରଗତ;
  - ଆଧାର/ ପାନ/ ଓଡ଼ିଶା ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠିକଣା ଯିଏକି ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଟନ୍ତି।
  - ଏହିସବୁ କାରଗତ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ଏପରି ସଂସ୍ଥା/ ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଆଇନଗତ ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରିବ।

ପାର୍ଟ - 4 ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ସିବିଡି ପଦକ୍ଷେପ

- a) ଯଦି ଆଇନଗତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏକି ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇନଥିବେ ତାଙ୍କର ଖାତା ଖୋଲିବା ପାଇଁ ସେହି ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକ (ସମୂହ) କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ଏବଂ ରୁଲର ରୁଲ୍ 9 (3) ଅନୁସାରେ ସବୁ ପ୍ରକାର କାରଣଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ତାଙ୍କର ପରିଚୟକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ଏବଂ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରାଯିବ :
- ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ମାଲିକଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ ସ୍ଵାର୍ଥ ଏକ ଷ୍ଟକ୍ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜର କମ୍ପାନୀ ତାଲିକାରେ ରହିଥିବ କିମ୍ବା ସେ ପ୍ରକାର କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥା ହୋଇଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ଓ କୌଣସି ସେୟାରଧାରୀ କିମ୍ବା ସେ ପ୍ରକାର କମ୍ପାନୀର ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକଙ୍କ ପରିଚୟ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ।
  - ଟ୍ରଷ୍ଟ/ ନୋମିନି କିମ୍ବା ଦାୟୀତ୍ଵ ସମ୍ପନ୍ନ ଆକାଉଣ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଟ୍ରଷ୍ଟ / ନୋମିନି ବା ସ୍ଥିରକୃତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଲକ୍ଷଣମୈତ୍ରିଆରି ରୂପେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଗ୍ରାହକ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବେ। ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲକ୍ଷଣମୈତ୍ରିଆରି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରହିଥିବା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପରିଚୟର ସତ୍ୟତା ମୂଳକ ପ୍ରମାଣକୁ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରଷ୍ଟ କିମ୍ବା ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରକୃତିର ବିବରଣୀ ସହିତ ରଖାଯିବ।

ପାର୍ଟ - 5 ସଂପ୍ରସାରିତ ଟ୍ର୍ୟୁ ଡିଲିଜେନ୍ସ ପଦକ୍ଷେପ

- a) ମୁଁହା ମୁଁହା ହେଉଥିବା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଖାତା : ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହେବ ଯେ ପ୍ରଥମ ପେମେଣ୍ଟ ଗ୍ରାହକଙ୍କ କେଶାଲସି ଅନୁପାଳନ କରୁଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟ ଜରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ। ମୁଁହା ମୁଁହା ହେଉଥିବା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ସଂପ୍ରସାରିତ ଟ୍ର୍ୟୁ ଡିଲିଜେନ୍ସ ପାଇଁ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ।
- b) ପଲିଟିକାଲି ଏକ୍ସପୋଜଡ୍ ପର୍ସନ୍ସ (ପିଇପି ସମୂହ)ଙ୍କ ପାଇଁ:

- o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପିଇପି ସମୂହଙ୍କ ସହିତ ଏକ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ ବିକଳ୍ପ ରଖିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିବ :
  - ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୂଚନା ସହିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଏବଂ ପିଇପିଙ୍କ ସହିତ ରହିଥିବା ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟସ ଫଣ୍ଡର ଉତ୍ସ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସୂଚନା
  - ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପରିଚୟକୁ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ପିଇପି ଗ୍ରହଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ;
  - ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପରିଚୟକୁ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ପିଇପି ଗ୍ରହଣ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ;
  - ପିଇପି ପାଇଁ ଏକ ଖାତା ଖୋଲିବା ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ବରିଷ୍ଠା ସ୍ତରରେ ନିଆଯିବ ଓ ଏଥିପାଇଁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ର ଗ୍ରାହକ ଗ୍ରହଣ ନୀତି ଅନୁପାଳିତ ହେବ;
  - ଏହି ସବୁ ଆକାଉଣ୍ଟସ ଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଭିତ୍ତିରେ ସଂପ୍ରସାରିତ ଅନୁଧ୍ୟାନ ବିଷୟାଧୀନ ଅଟେ;
  - ଜଣେ ବିଦ୍ୟମାନ ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟମାନ ଆକାଉଣ୍ଟର ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଇପି ହେବା ପାଇଁ ବ୍ୟାବସାୟିକ ସମ୍ପର୍କର କ୍ରମାନ୍ୱୟତା ବଜାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବରିଷ୍ଠ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ;
  - ପିଇପି ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ସିଡିଡି ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଭିତ୍ତିରେ ସଂପ୍ରସାରିତ ଅନୁଧ୍ୟାନ ସହିତ ଏହି ବିଷୟ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ହେବ।
- o ଯେଉଁଠାରେ ପିଇପି ଜଣେ ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକ ହୋଇଥିବେ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆକାଉଣ୍ଟସ ପାଇଁ ଏହିସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ହେବ।

c) ପେଶାଦାର ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖୋଲା ଯାଇଥିବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଖାତା :

- o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଖାତା ଖୋଲୁଥିବା ସମୟରେ ପେଶାଦାର ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଜରିଆରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ :
  - i. ଜଣେ ଏକକ କ୍ଲ୍ୟାସ୍‌ଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ପେଶାଦାର ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଲ୍ୟାସ୍‌ଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲା ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ।
  - ii. ସଂସ୍ଥା ଯଥା ମ୍ୟୁଚୁଆଲ୍ ଫଣ୍ଡସ, ପେନ୍‌ସନ ଫଣ୍ଡ ବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରର ଫଣ୍ଡ ପକ୍ଷରୁ ପେଶାଦାର ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପୁଲ୍ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ରଖିପାରିବ।
  - iii. ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସେ ପ୍ରକାର ପେଶାଦାର ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଖାତା ଖୋଲିବେ ନାହିଁ ଯେଉଁମାନେ କି କୌଣସି କ୍ଲ୍ୟାସ୍‌ଙ୍କ ଗୋପନୀୟତା ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧିତ ଥିବେ ଯେଉଁଥିରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍‌ଙ୍କୁ କ୍ଲ୍ୟାସ୍‌ଙ୍କ ବିବରଣୀ ଉଦ୍ଘୋଷିତ କରିବାରେ ନିଷିଦ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିବ।
  - iv. ଯେଉଁଠାରେ ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଖା ଯାଇଥିବା ଫଣ୍ଡ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସ୍ତରରେ ପରସ୍ପର ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇନଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁ ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ ଏବଂ ସେଥିରେ ଥିବା ସବୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟେକର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ କାରଣ ହେତୁ କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ସେ ପ୍ରକାର ଫଣ୍ଡ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ର ସ୍ତରରେ ସହମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ହିତାଧିକାରୀ ମାଲିକଙ୍କୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବ।
  - v. ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍, ତାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଜଣେ ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସିଡିଡି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ, ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ରହିବ ଯେ ଇଣ୍ଟରମେଡିଆରି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବେ ଏବଂ ସେହି ସଂସ୍ଥାକୁ ତଦାରଖ କରାଯିବ ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କ କେତେକ ସି ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଶାଳନତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପାଳିତ ହେବ।
  - vi. ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସହିତ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ଦାୟୀତ୍ୱବୋଧ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ଅଧ୍ୟାୟ – 7 ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଯଥୋଚିତ ଉଦ୍ୟମ

a) ଅନୁଗୋଲ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ହେଉଛି ଉପଯୁକ୍ତ କେୱାଲିଫି ପ୍ରଣାଳୀର ଏକ ଦରକାରୀ ଉପାଦାନ। ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପାୟରେ ତାର ଆପଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ହ୍ରାସ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରେ ଯଦି ସେ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ଓ କାରଣଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡ଼ିକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିଥାଏ ଯଦ୍ୱାରା ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ବାହାରେ ଆସୁଥିବା ସବୁ ପ୍ରକାର ଗ୍ରାନ୍ତକାଳୀନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବ।

- o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସବୁ ପ୍ରକାର ଜଟିଳତା, ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଗ୍ରାନ୍ତକାଳୀନ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରଣାଳୀ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ବା ଦୃଶ୍ୟମାନ ଆଇନଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଜଣା ଯାଉନଥିବ ସେହି ସବୁ ବିଷୟ ପ୍ରତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରଦାନ କରିବ।
- o ଅନୁଧ୍ୟାନର ପରିମାଣ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବିପଦ ବର୍ଗ ସହିତ ସମାନ ହେବ। ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ବିପଦ ବର୍ଗୀକରଣର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମୀକ୍ଷା କରିବାର ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଏହିପରି ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଅତି କମରେ ଛଅ ମାସରେ ଥରେ, ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଯତ୍ନଶୀଳ ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରଖାଯିବ।

b) ନିୟମିତ ଅପଡେସନ

ଉଚ୍ଚ ଆପଦସମ୍ପନ୍ନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇ ବର୍ଷକୁ ଥରେ ନିୟମିତ କେୱାଲିଫି ଅପଡେସନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ। ସେହିପରି ମଧ୍ୟ ଆପଦ ରହିଥିବା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଆଠ ବର୍ଷରେ ଥରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଆପଦ ରହିଥିବା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଦଶ ବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଥର ନିୟମିତ କେୱାଲିଫି ଅପଡେସନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନିମ୍ନ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଧିନରେ କରାଯିବ :

- o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏହା କରିବ
  - ଯାଞ୍ଚକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ଯାଞ୍ଚ ସୁବିଧାରୁ ପାନ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ
  - ସ୍ୱୀକୃତିକରଣ, ଯାହା ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ରେ ପୂର୍ବରୁ ରହିଥିବା ଆଧାର ନମ୍ବର ସହିତ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି
  - ଅଧାର ସହିତ ଉପଲବ୍ଧ ପରିଚୟ ସୂଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଂପ୍ରତିକ ଠିକଣା ରହିନଥିଲେ ଏକ ଓଭିଡିରେ ଥିବା ସାଂପ୍ରତିକ ଠିକଣା ରଖାଯିବ।
  - ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣା ରହିଥିବା ଓଭିଡିର ଏକ ପ୍ରମାଣିତ କପିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଆପଦ ରୂପେ ବର୍ଗିକୃତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ଠାରୁ ନିୟମିତ ଅପଡେସନ ସମୟରେ ରଖାଯିବ। ସ୍ପଷ୍ଟ ଆପଦ ଗ୍ରାହକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେତେବେଳେକି ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉନଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱପ୍ରମାଣନ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବ।
  - ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଖାତା ଖୋଲୁଥିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କର ନଥିପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବେ ଏବଂ ସଦ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ କପି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ।
  - ଓଭିଡି ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତି ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଉଥିବା ଖାତାଧାରୀ/ ଖାତା ଧାରକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପସ୍ଥାନର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ ଆଧାର ସ୍ୱୀକୃତିକରଣ ପାଇଁ ସହମତି ସମ୍ପାଦନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଫିଜିକାଲ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯଦି ଏଥିପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟପାତ କାରଣ ନଥାଏ ଯାହାକି ଆକାଉଣ୍ଟ ହୋଲ୍ଡର/ ହୋଲ୍ଡର୍ସଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ବୋନାଫାଇଡକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ। ସାଧାରଣତଃ, ଓଭିଡି / ସହମତିକୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମେଲ୍/ ପୋଷ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ପଠା ଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ।
  - ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ୱୀକାର ପ୍ରଦାନ କରିବ। ସହିତ କେୱାଲିଫି ଅପଡେସନ ତାରିଖକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଇବ।
  - ଉପରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଚାଲମ୍ ଲିମିଟ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲିବା ତାରିଖ / କେୱାଲିଫିର ଶେଷ ଯାଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ।

ଅଧ୍ୟାୟ 8 – ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ

- a) ଗୋପନୀୟତା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଓ ସୂଚନା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ
- o ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସୂଚନା ସମ୍ପର୍କିତ ଗୋପନୀୟତା ବଜାୟ ରଖିବା ଯାହାକି ରଣଦାତା ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ତୁଚ୍ଛମୂଳକ ସମ୍ପର୍କ ସୃଷ୍ଟି ହେବ।
  - o ସରକାରୀ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏଜେନ୍ସିଙ୍କ ଠାରୁ ତଥ୍ୟ / ସୂଚନା ଅନୁରୋଧ ବିଚାର ସମୟରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏହା ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରକାଶ କରିବ ଯେ ସେ ମାଗୁଥିବା ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକ ସେଭଳି ପ୍ରକୃତିର ହେବ ନାହିଁ ଯାହା ସଞ୍ଚାଳନିକ ଗୋପନୀୟତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୌଣସି ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଯେପରି ଉଲଙ୍ଘନ ହେବ।
- b) ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ କେୱାଲିଫି ରେକର୍ଡ଼ିଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି (ସିକେୱାଲିଫିଆର) ସହିତ କେୱାଲିଫି ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ
- o ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶେଷ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସଂସ୍ଥା ଯାହା ହୋଇଥିବ ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଂଶୋଧିତ କେୱାଲିଫି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରକାରେ ଏହି ରୁଲରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସିକେୱାଲିଫିଆର ସହିତ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ କେୱାଲିଫି ସୂଚନା ରଖିବ।
- c) କର୍ମଚାରୀ ଗ୍ରହଣ ଓ କର୍ମଚାରୀ ତାଲିକା
- o ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚୟନ/ ଭଡ଼ା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଂଶ ରୂପେ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରଣାଳୀ ରଖାଯିବ।
  - o ତାଲୁ ରହିଥିବା କର୍ମଚାରୀ ତାଲିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ରଖାଯିବ ଯଦ୍ଵାରା କର୍ମଚାରୀ ସଦସ୍ୟମାନେ କେୱାଲିଫି/ ଏଏମଏଲ୍ ମାନକ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିକା ନେବେ। ଏହି ତାଲିକା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହେବ ଯାହାକି ଫୁଲ୍ ଲାଇନ୍ କର୍ମଚାରୀ ଅନୁପାଳନକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଓ ନୂତନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଭେଦରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଅଲଗା ଅଲଗା ରହିବ। ଫୁଲ୍ ଟେମ୍ପର କର୍ମଚାରୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ତାଲିକା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ବ୍ୟାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜଣାନ୍ଥିବା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କରିବେ। ଉପଯୁକ୍ତ ତାଲିକାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଅତିର୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଶୈଳୀରେ କେୱାଲିଫି/ ଏଏମଏଲ୍ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ର ନୀତି, ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହେବେ।
- d) ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ :
- o ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏଜେଣ୍ଟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଓ ଏଥିପାଇଁ ସେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୀତି ଓ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁପାଳନ କରିବ। ଏଥି ସହିତ ଆହରଣ, ସୃଷ୍ଟି ତଥା ବିଶ୍ଳେଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଣାଳୀଗତ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ଜନ କରି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ସାମଗ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସଞ୍ଚାଳନ ଅନୁକ୍ରମରେ ସିଟିଆର/ ଏସିଆର ଫାଇଲିଂ କରିବ।
- e) ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ନୋ ଯୋର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ (କେୱାଲିଫି) ଗାଇଡଲାଇନ ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ବ୍ରୋକର/ ଏଜେଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି।
- o ଜମା ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ/ କିମ୍ବା ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉପାଦାନ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ବ୍ରୋକର/ ଏଜେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ଏହିପରି ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କେୱାଲିଫି ନିୟମାବଳୀଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବେ।

- o ସବୁ ପ୍ରକାର ସୂଚନା ଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟାସନାଲ୍ ହାଉସିଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ଓ ସେ କେୱାଲିଟି ଗାଇଡଲାଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାଞ୍ଚ କରିବେ ଏବଂ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ବ୍ରୋକର/ ଏଜେଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ଯେଉଁମାନେ କି ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଜନିତ କାରଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ।
- f) ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ପିଏମଏଲ୍ ଅଧିନିୟମ ତହିଁ ଉପରେ ଗଠିତ ନିୟମ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ଅନୁଦାନ (ନିୟାମକ) ଅଧିନିୟମ 2010 ଅଧିନରେ ରହିଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକ ପରିପୁରଣ ହେବ, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ, କଠୋର ଭାବରେ ପାଳିତ ହେବ।
- g) ଯେଉଁଠାରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଉପଯୁକ୍ତ ସୂଚନା ସମ୍ପାଦନ ହୋଇନଥିବ ଏବଂ / କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ସହଯୋଗ ମିଳୁଥିବା ହେତୁ କେୱାଲିଟି ମାନକ ଉପଯୁକ୍ତ ରୂପେ ପ୍ରେରଣ ହେବାରେ ଅସମର୍ଥତା ରହିଥିବ ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ସେହି ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ବନ୍ଦ କରିବା କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଉପଯୁକ୍ତ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ପରେ ତାଙ୍କର ବ୍ୟାବସାୟିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ବିଚ୍ୟୁତି କରିପାରିବାଜନିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇ ପାରିବେ। ଏ ପ୍ରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଓ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚି ସିଏଫଓ/ ସିଓଓ ସ୍ତରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ୍।

ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ / ଉତ୍ପାଦ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆପଦ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଓ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହି ନୀତିର ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ।

ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆନେକ୍ଚର -1

କେୱାଲିଫି କାଗଜାତ ଉଭୟ ଗ୍ରାମୀଣ ଓ ସୁଲଭ ହାଉସିଂ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ।

A. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଲ୍ୟାସ୍¹

I. ପରିଚୟ ପ୍ରମାଣ (ପିଓଆଇ):

ନିମ୍ନଲିଖିତ କାଗଜାତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରମାଣିତ କାଗଜାତକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ। (ଅଫିସିଆଲ୍ ଭାବରେ ବୈଧ କାଗଜାତ)

1. ବୈଧ ପାସପୋର୍ଟ;
2. ଭୋଟର ଆଇଡି କାର୍ଡ;
3. ପାନ୍ କାର୍ଡ;
4. ବୈଧ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ;
5. ଯୁଆଇଡି (ଆଧାର) (ଯଦି ଗ୍ରାହକ କୌଣସି ସର୍ଭିସି ବା ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଯଥା ପିଏମ୍ଏୱାଇ ଅର୍ବୀନ ବା ପିଏମ୍ଏୱାଇ ଗ୍ରାମୀଣ (ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା) ଇତ୍ୟାଦି ପାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥାନ୍ତି ତେବେ ଆଧାର କାର୍ଡ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ);
6. ଏନ୍ଆରଇଜିଏ ଜର୍ କାର୍ଡ ଯାହାକି ଜଣେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବ;
7. କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଜ୍ଞାପିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି କାଗଜାତ (କର୍ମଚାରୀ ଆଇଡି କାର୍ଡ - ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ଏପରି କାଗଜାତରେ ଏକ ବୈଧ ପରିଚୟ ନମ୍ବର ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ);

ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରାହକ ଆଧାର ନମ୍ବର ଧାରଣ କରିଥିବା ଆଧାର ନମ୍ବରର ଏକ ପ୍ରମାଣ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ଦୟାକରି ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଏହିପରି ଗ୍ରାହକ ଉପଯୁକ୍ତ ଉପାୟରେ ତାଙ୍କ ଆଧାର ନମ୍ବରକୁ ରିଡାକ୍ଟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ଲକ୍ ଆଉଟ୍ କରନ୍ତି।

II. ଠିକଣାର ପ୍ରମାଣ (ପିଓଏ) :

ନିମ୍ନଲିଖିତ କାଗଜାତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିକୁ ପ୍ରମାଣିତ କାଗଜାତକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ।

1. ବୈଧ ପାସପୋର୍ଟ;
2. ଭୋଟର ଆଇଡି କାର୍ଡ;
3. ବୈଧ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ;
4. ଆଧାର ଗ୍ରହଣର ପ୍ରମାଣ;
5. ଏନ୍ଆରଇଜିଏ ଜର୍ କାର୍ଡ ଯାହାକି ଜଣେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବ।

ଯଦି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଓଭିଡିରେ କୌଣସି ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଠିକଣା ନଥାଏ, ତେବେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାଗଜାତକୁ ଠିକଣା ପାଇଁ ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଭିଡି ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯିବ :-

- i. ଯେକୌଣସି ସେବା ପ୍ରଦାନାକରୀଙ୍କ ଯୁଟିଲିଟି ବିଲ୍ ଯାହା ଦୁଇ ମାସରୁ ଅଧିକ ପୁରୁଣା ହୋଇନଥିବ (ଇଲେକ୍ଟ୍ରିସିଟି, ଟେଲିଫୋନ୍, ପୋଷ୍ଟ ପେଡ୍ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ପାଇପ୍ ଗ୍ୟସ୍, ପାଣି ବିଲ୍) ଇତ୍ୟାଦି;

¹ ଏନଏଚବି (ଏନଡି) – ଡିଆରଏସ –ପଲିସି ସର୍କୁଲାର-76-2016-17 କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବା ଆନେକ୍ଚର – 1 ର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବା ଅପଡେଟ୍

- ii. ଉପଯୁକ୍ତ ମ୍ୟୁନିସିପାଲ୍ ଟିକସ ରସିଦ୍;
- iii. ଯେନସନ ବା ଫ୍ୟାମିଲି ଯେନସନ ଅର୍ଡର (ପିପିଓ ସମୂହ) ଯାହାକି ସରକାରୀ ବିଭାଗ ବା ପବ୍ଲିକ୍ ସେକ୍ଟର ଅଣ୍ଟରଟେକିଂ ଦ୍ଵାରା ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ଯଦି ସେଥିରେ ଠିକଣା ରହିଥାଏ ;
- iv. ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବାସ ପ୍ରଦାନର ପତ୍ର ଯାହାକି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା, ବୈଧାନିକ ବା ନିୟାମକ ସଂସ୍ଥା, ପବ୍ଲିକ୍ ସେକ୍ଟର ଅଣ୍ଟରଟେକିଂ, ସୂଚୀତ ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଆର୍ଥିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଲିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବ ଓ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଦାତାଙ୍କ ସହିତ ଛୁଟି ଓ ଲାଇସେନ୍ସ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ ଯେଉଁଥିରେ ଅଫିସିଆଲ୍ ଆବାସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବ;

ଯଦି ବିଦେଶୀ ନାଗରିକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଓଭିଡିରେ ଠିକଣା ସବିଶେଷ ନଥାଏ, ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦେଶୀ କୁରିଭିଡିକସନର ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାଗଜାତ ଓ ବିଦେଶୀ ଏମ୍ପ୍ଲୋୟି ବା ଭାରତରେ ମିସନ୍ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ପତ୍ରକୁ ଠିକଣାର ପ୍ରମାଣ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ।

ପୁନଶ୍ଚ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଓଭିଡିକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଠିକଣା ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ କାଗଜାତ ଦାଖଲ କରିବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ହେବ।

B. ଅନ୍ୟ ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, କ୍ଲ୍ୟାଏଣ୍ଟ୍ ହେବା ପାଇଁ ସଂଗୃହୀତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କାଗଜାତ ଗୁଡ଼ିକ:

ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ	କାଗଜାତ (ପ୍ରମାଣିତ କପି)
କମ୍ପାନୀ	<ul style="list-style-type: none"> i. ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକରଣର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍; ii. ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଓ ଆସୋସିଏସନର ଆର୍ଟିକିଲ୍ସ; iii. ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର୍ସ ଓ ପାୱାର ଅଫ୍ ଆଚର୍ସ୍ ଦ୍ଵାରା ଏକ ସଙ୍କଳ୍ପ ଯେଉଁଥିରେ ଏହାର ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର; iv. ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର୍ସ ଏବଂ ପାୱାର୍ ଅଫ୍ ଆଚର୍ସ୍ ଏହାର ପରିଚାଳକ, ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ କାରବାର କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ୍। v. ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60* ର ପରମାନେଣ୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ।।
ଭାଗିଦାରୀ ଫର୍ମ	<ul style="list-style-type: none"> i. ପଞ୍ଜୀକରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍; ii. ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଡିଡ୍ ଓ; iii. ପାର୍ଟନରସିପ୍ ଫର୍ମର ପରମାନେଣ୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର (ପିଏଏନ୍); iv. ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60* ର ପରମାନେଣ୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ।।

<p>ଗ୍ରନ୍ଥ</p>	<ul style="list-style-type: none"> i. ପଞ୍ଜୀକରଣ ସାଫ୍ଟୱେର; ii. ଗ୍ରନ୍ଥ ଡିଡ୍ ଓ; iii. ଗ୍ରନ୍ଥର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର (ପିଏଏନ୍) ବା ଫର୍ମ 60*; iv. ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସର୍ବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60* ର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ।
<p>ଅଣଲନକର୍ପୋରେଟେଡ୍ ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ ସଂସ୍ଥା</p>	<ul style="list-style-type: none"> i. ଏପରି ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ସଂସ୍ଥାର ମ୍ୟାନେଜିଂ ବଡିର ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ; ii. ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଜାର ଅଫ୍ ଆର୍ଟର୍ସ ପ୍ରଦାନ; iii. ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଅବିଭକ୍ତ ସଙ୍ଗଠନର ସ୍ଥାୟୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର କିମ୍ବା ଫର୍ମ 60 *; iv. ଓଭିଡିର ଏକ କପି ଯେଉଁଥିରେ ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣାର ସର୍ବିଶେଷ ରହିଥିବ, ଗୋଟିଏ ସଦ୍ୟତମ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଓ ମ୍ୟାନେଜର, ଅଫିସର ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଫର୍ମ 60 ର ପରମାନେଷ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ଯାହା ହୋଇଥିବ ଯେଉଁଥିରେ ଏହା ପକ୍ଷରୁ କାରବାର କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ, ଚିହ୍ନଟ ସୂଚନା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକରେ v. ଏପରି ସୂଚନା ଯାହା ଏମଆରଏଚଏଫଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ଏପରି ଆସୋସିଏସନ ବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ସଂସ୍ଥାର ଏକ ସମୂହ ଭାବରେ ଆଲନଗତ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇପାରିବ।

* ଆୟକର ନିୟମ 1962 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରେ

ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆନେକ୍ସର – 2

A. ବିଲ୍ଡର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ/ କର୍ପୋରେଟ୍ କ୍ଲବ୍ସଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ସନ୍ଦେହାତ୍ମକ ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷୟନର ଉଦାହରଣାତ୍ମକ ତାଲିକା:

- 1) ବିଲ୍ଡର ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍‌କୁ ସମୁଦାୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଅଳ୍ପ ରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରନ୍ତି;
- 2) ବିଲ୍ଡର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଫଣ୍ଡିଂର ଉତ୍ସକୁ ବୁଝାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି;
- 3) ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ/ ମଞ୍ଜୁରି ନକଲି ଜଣାଯିବା ବା ଯଦି କ୍ଲବ୍ସ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସରକାରୀ ଅନୁମୋଦନ/ ଫାଇଲିଂ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇବାକୁ ଚାହୁଁନଥାନ୍ତି;
- 4) ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ କୌଶଳି ଅଜଣା ବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି (ସମୂହ)ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପରି ଜଣାଯିବା
- 5) କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ବା ଗଠନ ବ୍ୟବସାୟର ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଖାପ ନଖାଇବା (ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଓ ବ୍ୟବହୃତ ସମ୍ପତ୍ତି ଅନୁପାତରେ କମ୍ପାନୀର ଚର୍ଚ୍ଚ ଓଭର ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଅଧିକ ହେବ)।
- 6) କ୍ଲବ୍ସ ଯାହାଙ୍କର ବହୁମୁଖୀ ଆଇନଗତ ପରିସରର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ରହିଛି ଯାହାଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ୍ କର୍ପୋରେଟ୍ ଓଭରସାଇଜ୍ ନାହିଁ।
- 7) ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିବାର ପରାମର୍ଶ, ଯେଉଁଥିରେ ମାଲିକାନା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ରହିଛି ବା ବାସ୍ତବିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି ଟ୍ରଷ୍ଟ, କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବା ନାମ/ କର୍ପୋରେଟ୍ ସିଟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଟିଳ ଗୁପ୍ତ ଗଠନ)
- 8) ସଂସ୍ଥା ଯାହାର ଉଚ୍ଚ ସଂଖ୍ୟକ ନଗଦ କାରବାର ରହିଛି ବା ରେଡି ଭାବରେ ଗ୍ରାନ୍ତସଫରଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ରହିତ ଯେଉଁଥିରେ ଅନୈତିକ ପାଣ୍ଡର ଉପଯୋଗ ହୋଇଥାଏ।

B. ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କିତ ସନ୍ଦେହାତ୍ମକ ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷୟନର ଉଦାହରଣାତ୍ମକ ତାଲିକା:

- 1) ଅନେକ ଥର ପାଇଁ କ୍ଲବ୍ସଙ୍କର ଆଇନଗତ ଗଠନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା (ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ମାଲିକାନା ଗ୍ରାନ୍ତସଫର, କର୍ପୋରେଟ୍ ସିଟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ)
- 2) ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଜଟିଳ କ୍ଲବ୍ସ ଗଠନ।
- 3) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବା ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷୟନ ପ୍ରକାର ଯାହାକି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞେସ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ବାହାରେ ହୋଇଥାଏ ଓ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଆକ୍ଟିଭିଟି/ ଗ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷୟନ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ରହିଥାଏ।
- 4) ଗ୍ରାହକ ସୂଚନା, ତାତା, କାଗଜାତ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଦୁଃଖା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି
- 5) ମିଥ୍ୟା କାଗଜାତ, ତାତା, ରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଆକାଉଣ୍ଟର ସବିଶେଷର ଦାଖଲ

- 6) ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଦାନ କରାଯାଉଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଣ୍ଡର ଉତ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିବା, ପାଣ୍ଡର ଉତ୍ସ ସନ୍ଦେହପ୍ରଦ ରହିବା ଇତ୍ୟାଦି।
- 7) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଦ୍ଵିଧା ପ୍ରକାଶ, ବିନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣରେ ଏକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ/ ପାଖାର ଅର୍ଥ ଆବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଜରିଆରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା।
- 8) ଏକ ଶାଖା/ ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଅଫିସକୁ ଯିବା ଯାହାକି ରଣ ଆବେଦନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆବାସିକ ବା ବ୍ୟାବସାୟିକ ଠିକଣାରୁ ଦୂରରେ ରହିଛି, ଯେତେବେଳେକି ତାଙ୍କର ଠିକଣା ନିକଟରେ ଏକ ଏମଆରଏଟଏଫଏଲ୍ ଶାଖା/ ଅଫିସ୍ ରହିଛି;
- 9) ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଗ୍ରାନ୍ତସଫର / ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଆକାଉଣ୍ଟ ବିଷୟରେ ବୁଝାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେବା।
- 10) ଉପଯୁକ୍ତ କୁରିୟର୍/କ୍ଷମ ବିନା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କର୍ମସୂଚୀ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯିବା
- 11) ରଣ ପରିମାଣର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କିତ କାରଣ ନଦର୍ଶାଇ ଟପ୍ ଅପ୍ ଲୋନ୍ ଏବଂ/ କିମ୍ବା ଇକ୍ସିଟ୍ ଲୋନ୍ ଉପଲବ୍ଧ କରିବା।
- 12) ରଣ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ସନ୍ଦେହାସ୍ପଦ ମାଧ୍ୟମର ପରାମର୍ଶ
- 13) ଯେଉଁ ଗ୍ରାନ୍ତକାରୀଙ୍କରେ କୌଣସି ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରୟୋଗତା ଦେଖା ନଯାଏ।
- 14) ଅଜଣା ଉତ୍ସ ସହିତ ଅସ୍ଵାଭାବିକ ଆର୍ଥିକ କାରବାର
- 15) ଅଣସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅଜଣା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଠାରୁ ପେମେଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ ଓ ଫିସର ପେମେଣ୍ଟ ନଗଦ ଆକାରରେ ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ପେମେଣ୍ଟର ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣୀ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ।
- 16) ରଣର ବାସ୍ତବ ହିତାଧିକାରୀ ଓ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଥିବା ଫ୍ଲାଟ ସମ୍ପର୍କରେ ସନ୍ଦେହର କାରଣ ରହିଥିଲେ।
- 17) କାଳ୍ପନିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲି ରଣ ପରିମାଣର ଏନକ୍ୟାସମେଣ୍ଟ।
- 18) ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପୂର୍ବରୁ ରଣ କରାଯାଇଥିବା ଓ ଦେୟ ବକେୟା ରହିଥିବା ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ପୁନର୍ବାର ରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା।
- 19) ସମ୍ପତ୍ତି / ଘରର ବିକ୍ରି ପାଇଁ ବିକ୍ରି ବିବେଚନା କ୍ରୟ ସ୍ଥାନର ପରିମାଣ ତୁଳନାରେ ବହୁତ ଅଧିକ/ କମ୍ ହେବା।
- 20) ସମାନ ସମ୍ପତ୍ତି / ଡ୍ରେଲିଂ ଯୁକ୍ତିଗତ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଫଣ୍ଡିଂ
- 21) ଏକ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପେମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ଯାହାଙ୍କର ଗ୍ରାନ୍ତକାରୀ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ।
- 22) ଗ୍ରାହକଙ୍କର ରଣ ପରିମାଣକୁ ଭେଷ୍ଟର/ ବିଲ୍ଡର/ଡେଭଲପର / ବ୍ରୋକର / ଏଜେଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଓ ଏହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ନକରି ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା।
- 23) ବହୁମୁଖୀ ଫଣ୍ଡିଂ/ଏନସିଓକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଫାଇନାନ୍ସିଂ / ଚାରିଟେବୁଲ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ/ କ୍ଷୁଦ୍ର/ ମଧ୍ୟମ ସଂସ୍ଥା (ଏସଏମଇ ସମୂହ) / ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସଏସଜି ସମୂହ)/ ମାଇକ୍ରୋ ଫାଇନାନ୍ସ ଗ୍ରୁପ୍ (ଏମଏଫସି ସମୂହ)
- 24) ବାରମ୍ବାର ଠିକଣା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ

- 25) କିଛିର ଅତ୍ୟଧିକ ପରିଶୋଧ ଓ ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣକୁ ରିଫଣ୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ
- 26) ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ତୁଳନାରେ ଅଧିକ / କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ରିୟଲ୍ ଇଷ୍ଟେଟରେ ନିବେଶ
- 27) ଦେଶରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କ୍ଲାଏଣ୍ଟ ଯିଏକି ବିୟରର ସେୟାରର ଅନୁମତି ଦେଇଥାନ୍ତି।